

Déli Hírlap

A bányási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I., Brătianu-tér 2.

A Timis-Torontali törvényszék időszakos lapok nyilvántartásában történeti bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 23-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Új kormány az ország élén

A legionáriusok mindenben követik Antonescu tábornokot

Bucurestiből jelentik: Szeptember 15-én éjjeli 1 órakor a következő törvényrendeletet írta alá Ion Antonescu tábornok-miniszterelnök, az állam vezetője, amellyel kinevezte az ország kormányát:

Mi, Ion Antonescu tábornok, államvezető, az ország miniszterelnöke és hadügyminisztere; elrendeltük és elrendeljük:

- szakasz: Minisztereké és államtitkároké nevezzük ki a következőket:
HORIA SIMA professor, miniszter, helyettes miniszterelnök;
LEON GHEORGHE professor nemzetgazdasági miniszter;
PETROVICI CONSTANTIN tábornok, belügyminiszter;
STURDZA MIHAIL külügyminiszter;
BRAILANU TRAIAN professor, nemzetnevelésügyi, szépművészeti és vallásügyi miniszter;
ANTONESCU MIHAIL, igazságügyminiszter;
CRETEANU GHEORGHE professor, pénzügyminiszter;
POP NICOLAE professor, közmunka- és közlekedésügyi miniszter;
JASINSCHI V. munkaügyi- és egészségügyi miniszter;
MARES N. mérnök, földmivelésügyi- és uradalmi miniszter;

DRAGOMIR NICOLAE alezredes, a nemzetgazdasági egységesítésének minisztere és a nemzetgazdaság vezérkari főnöke;

DOBRE GHEORGHE tábornok, hadfelszerelés és hadiközigazgatásügyi államtitkár;
PANTAZZI CONSTANTIN tábornok, hadügyi államtitkár;

JIENESCU GHEORGHE tengernagy, légügyi- és tengerészetiügyi államtitkár;
NEMOIANU PETRE, földmivelésügyi államtitkár;

GEORGESCU CORNELIU ezredes, a nemzetgazdasági minisztérium telepítési és kiürített területekre vonatkozó ügyek államtitkára;

PROTOPOESCU ION professor, pénzügyi államtitkár az államleltári ügyek részére;

DIMITRIUC V. nemzetgazdasági ügyi államtitkár, a kőolaj- és a bányai ügyek részére;

PAPANACHE CONSTANTIN, pénzügyi államtitkár;

RIOSEANU ALEXANDRU alezredes, belügyi államtitkár, a rendőrség és állambiztonsági ügyek vezetője.

Bucuresti, 1940. szeptember 15.
Törvényrendelet száma: 1152.

ION ANTONESCU tábornok, államvezető, miniszterelnök és hadügyminiszter.

Antonescu tábornok a legionárius mozgalom főnöke Horia Sima a parancsnoka

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség közli:

1. Antonescu Ion tábornok, miniszterelnök és országos vezér felhívást intézett az ország népéhez, valamint a legionárius mozgalomhoz annak érdekében, hogy működjenek közre az állam megerősítésének munkájában.

2. A legionárius mozgalom a felhívásra a következőkben válaszolt: „A legionárius mozgalom a legnagyobb lelkesedéssel és örömmel válaszol Antonescu tábornok felhívására és hajlandó arra, hogy minden körülmények között kövesse őt és azonosítsa az új állam lényével!”

3. Eme fogadalom következtében és tekintettel arra, hogy szükség volt az állam alapjainak megváltoztatására a nemzet jövőjének biztosítása érdekében, a következő rendeletet bocsátottuk ki:

- A román állam nemzeti legionárius állam lesz.
- A legionárius mozgalom az egyetlen elismert mozgalom az új államban, amelynek az a célja, hogy a román nép erkölcsi és anyagi színvonalát emelje.

3. Antonescu Ion tábornok a nemzeti legionárius állam vezetője és a legionárius rendszer főnöke.

4. Horia Sima a legionárius mozgalom parancsnoka.

5. A jelen rendelet megjelenésétől kezdve minden testvérharc megszűnik.

Antonescu tábornok, a román állam vezetője a következő felhívást intézte az ország népéhez:

Rómán testvérek! A rossz szellemet egyszer és mindenkorra száműztük lelkünkéből. Alulról felfelé, a legfiatalabbtól a legidősebbig, kunyhótól a palotáig teljes tisztogatás indul meg. Ezt gyűlölet és részrehabilitálás nélkül hajtjuk végre.

Rómánok!

A kötelesség órája hív benneteket. Utótt a munka órája. Az egyesülés órája már nem késheet soká. Ez arra hív fel bennünket, hogy valamennyien egyesüljünk, erősítsük egyházunkat, szervezzük új-ja iskoláinkat, javítsuk meg a parasztságot, a munkások és tisztviselők helyzetét. Növeljük erkölcsi, politikai és katonai erőnket, mert a holnap Románia csakis így lehet olyan Románia, amelyet mindenki tiszteltetben tart.

Rómánok!

Egy heti kormányzás után látható, hogy mit kívánok adni az országnak és mit várok tőletek. Hallgassuk meg valamennyien őseink és mártírjaink sírontúli parancsát és ne feledkezzünk meg ama kötelességünkről, amelyet országgunkkal kapcsolatban érzünk.

A hit, az igazság, a fegyelem, a hallgatás, a munka, a szigorú nevelés, a becsület törvényei alkotják a holnapi állam alapját, ezek a nemzeti legionárius állam törvényei.

Rómánok!

Nehéz megpróbáltatások után ma új uralom és új kormányzás következik ebben az országban. Az az uralom következik, amelyet ti kívántatok. Ezen-tül a királyi család erkölcsi felfogásával, szerénységével és hazafiasságával a román család eszményképe lesz. Kövessétek példáját.

Rómánok!

Az ország az új uralmat új kormánnyal kezdi el. Magammal kezdve és a kormány legfiatalabb tagjával végezve megállapítom, hogy aki munkájával, energiájával és felkészültséggel nem bizonyul méltónak annak a helynek a betöltésére, amire kiszemeltük, másnak adja át helyét.

Rómánok!

Biztos vagyok abban, hogy megértettetek engem, mint ahogy én is megértettelek benneteket. Kezdtetek hozzá a munkához! Antonescu tábornok biztosít benneteket, hogy birtokotokat tiszteltetben tartják, szabadságotokat biztosítják, munkátokat megfizetik.

Gyökeres reformok a bíraskodásban

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion államvezető, miniszterelnök és hadügyminiszter az igazságügyi minisztérium szervezetére és működésére nézve új elveket adott.

— Az igazságügyi miniszter úr sürgősen tanulmányozza, valószínűsíti meg és tegyen jelentést a következőkről:

1. Az elmúlt hetekben, a szükséges kényszer alatt tett intézkedések törvényes keretbe való összefoglalása.

2. Az államtanács szervezésére és működésére vonatkozó szabályzat elkészítése.

3. A törvényhozás egyszerűsítésére és összhangbáhozatalára vonatkozó intézkedések. Rosszul tették, hogy a kódexnek új elnevezést adtak, a jövőben ezek semmi nevet sem fognak viselni.

4. A bíróság újjászervezése és megtisztítása. Az érdem, a lelkiismeret és a szolgálatkészség az egyedüli elemek, amelyek ezen sürgős reformnál figyelembe vehetők. Ez képezi az ország gyógyulásának alapját.

5. A végleges szabályok hozataláig gyakorlati és megvalósítható módokat kell találni a bírói eljárás egyszerűsítésére és a perek meggyorsítására, különösen azoké, amelyek az erkölcsi javulást és az elpusztított állami javak visszaadását célozzák.

6. A hadbíráskodás az általános javító, megoldó és ellenőrző igazságszolgáltatás körébe vonandó.

7. Ócsa bíráskodás megszervezése a szegények számára. Lehetőséget kell adni a szegényeknek és szülőkölődőknek, hogy sok utánjárás nélkül, gyorsan megtalálják az igazságot.

8. A kiürített területek bírának legnagyobb részét az igazságszolgáltatás gyorsításához kell fel-

használni, szükség esetén kiegészítő tagozatok létesítésével.

9. Tanulmányozni kell az államtanácsban, hogy kellő fizetéssel a bírák megélhetése biztosítható, hogy alacsonyrendű helyzetükből kiemeltesse, mert ez okból voltak a kísértésnek kitéve és emiatt kerestek külső lehetőségeket a megélhetésre.

10. A jövőben az előléptetések érdem szerint és nem a szolgálati idő szerint történnek.

11. Meg kell szűnnie annak a rendszernek, hogy magasállású bírák is tisztségeket vállaljanak, mert ezzel elhomályosítják nemcsak a bírói presztízst, hanem az igazságszolgáltatást is.

12. A bírói segély megszervezése.

13. Mindazon bírának viselniük kell a követelményeket, akik magas állásokba rejtett befolyásokkal jutottak, úgy a polgári mint katonai igazságszolgáltatásnál, vagy pedig, akik lelkiismeretük ellenére ítélkeztek.

14. A helyiségek kérdésének megoldása. A helyiségeknek tágasnak, tisztának és világosnak kell

lennie.

15. A börtönök újjászervezése és azoknak emberséges és civilizált alapokra való helyezése. Senki sem bánhat úgy a letartóztatottal, mint egy állattal. Az ember és mindenkifelelt román. Bármit tett és még ha el is van ítélve, nem szabad elfelejteni, hogy erkölcsi neveléssel kell a társadalomnak visszaadni. Ezért személyesen fogok főrekedni arra, hogy minden visszaélést megtoroljak, amelyet a mai naptól kezdődőleg észlelek.

16. Intézkedéseket kell tenni a személyes szabadság biztosítására. A lakás sérthetlensége, a levelezés és a telefon beszélgetések titkossága a legteljesebb mértékben biztosítandó. Kivételt tesznek a román nemzet ellenségeivel, vagy az idegenekkel.

Ezek az első összefoglaló elvek, amelyeket kötelezőnek tartok az igazságügy számára. Az igazságügyminisztériumban, a semmitől kezdve szerencsés lesz látogatást tenni és ezután más intézkedéseket is fogok tenni.

Antonescu Ion tábornok.

Alexandrina Gr. Cantacuzino hercegnő nyilatkozott az Univerulban

Bucurestiből jelentik: A kényszerlakhelyről visszatért Alexandrina Gr. Cantacuzino hercegnő, akit a Román Nők Egyesülete ismét elnöknőjévé választott, az Univerul hasábjain „Átélt inkvizíció” cím alatt többek között ezeket írja:

„Már régen hozzászoktunk a szabadsághoz és azt hittük, hogy az inkvizíció, ez a kínzó rendszer örökre el van temetve és csak a középkorhoz, főleg pedig Spanyolországhoz tartozhatott és semmiképpen sem egyeztethető össze a románok emberséges hagyományával, akiknek fejedelmek testvéri egyetértésben éltek a néppel.

Es mégis az inkvizíció kivirágzott a román kék égbolt alatt, magában a fővárosban. Ezekben a házakban, amelyek, mint őrtálló katonák sorakoznak egymás mellé, az elmúlt 12 hónap alatt borzalmas drámák játszódtak le. Emberek egyszerre foglyokká váltak és vizsgálat, vagy bírói ítélet nélkül revolveres pandurok sanyargatták őket és még arra sem volt joguk, hogy a szolgákkal érintkezzenek. Mint vadállatok tartották őket rácsos ablaku helyiségekben, hónapokon keresztül világítás és víz nélkül hidegben. Betegen feküdtek, azonban orvost nem engedtek a közelükbe és minden ügyüket átvizsgálták úgynevezett biztonsági elemek (olyan egyének, akik a hatóságokat és az állam tekintélyét kigúnyolták).

Nem volt karácsonyuk és nem volt húsvétjuk ezeknek az ítélet nélkül elzártaknak, akiket naponta úgy fenyegettek és kezelték, ahogy még az állatokkal sem bántak az állatkertekben, vagy még kevesebbé azokkal a gyilkosokkal, akiket Afrikába, Guyanába, vagy máshová deportáltak. Ez nem mese, hanem borzalmas valóság, amely 1939—40 telén történt, egy magát civilizáltnak nevező ország fővárosának kelles közepén. Hasonló dolgokat sohasem törték itt a társadalmi, vagy az igazságügyi törvények és mégis ezekről az államtól is megalázó eseményekről négy tanácselnöknek is tudomása volt. Vajjon nem felelősek elzárásáért, akiket még csak gyanúsítani sem mertek, mégkevésbé elítelni, de akiket tudatosan kínoztak és ezáltal a román lelkeket sanyargattak.

Ma állhatatosan hallgatást kérnek ezek az urak, akik számos családot szerencsétlenségbe döntöttek és akik az országot is katasztrófába vitték.

Hallgatást, amikor az anyák ezrei elversztették gyermekeiket, feleségeik a férjüket, gyermekek az apjukat.

A rendőri állam nem lehet nemzeti állam; azt egyszer s mindenkorra el kell temetni megalkotóival együtt, hogy többé ne halljunk róluk beszélni, mert történelmünk legszégyenteljesebb lapjait írták meg.

Kérjük az Istent, bocsásson meg azoknak, akik ártatlanok vért ontották és anyai könnyt okoztak. Nem kívánjuk, hogy átok alatt maradjanak.

Nem esett bántódása Hatiegan tanárnak és Hossu püspöknek Kolozsváron

Budapestről jelentik: A román fővárosban napok óta olyan hírek terjedtek el, hogy a magyar honvédség kolozsvári bevonulásakor Hatiegan Emil dr. egyetemi tanár és Hossu Iuliu dr. görög-katolikus megyéspüspök merényllet áldozatai estek volna. Magyar hivatalos helyen ezeket a híreszteléseket a leghatározottabb formában megcáfolták.

Mozgalom indult Laval megbuktatására

Vichyből jelentik: Egyre erősebb mozgalom észlelhető a francia reakciók, klerikálisok, katonai körök, a nehéz ipar és a pénzarisztokraták részéről azzal a céllal, hogy Laval megbuktassák és politikáját ne engedjék érvényre jutni. (Rador.)

Déldobradzsa átadása folyamatban van

Szófiából jelentik: Tegnap megkezdődött Déldobradzsa átadása. A bolgár közigazgatás hatóságok képviselői már át is lépték a határt. A bolgár csapatok bevonulására szeptember 20-án kerül sor.

Antonescu tábornok:

Helyreállott a jóviszony a Trón és a nemzet között

Románok! Őfelsége Mihai király és az Ion tábornok államvezető a következő kiáltványt intézte a nemzethez:

Románok! Őfelség Mihai király és az anyakirályné nevében a Felsőek legfelsőbb háláját fejezem ki az egész nemzetnek azért a nagyszabású fogadtatásért és meleg ünneplésért, melyben Őket részesítették a román sorsfordulat nagy napjaiban. Ezáltal helyreállt a jóviszony a Trón és a nemzet között, a mely megteremtí a Trón szeretetét a nép iránt és a nemzet tiszteletét a Trón iránt. A román nép sohasem hagyja el ezt az utat. Eljen Őfelsége I. Mihai király! Eljen Őfelsége az anyakirályné!

A magam részéről viszont kifejezem elismerésemet a hódolatért, amelyben a Felsőeket részesítették és a bensőséges ünneplésért, melyből nekem is jutott.

ANTONESCU tábornok

A KÖZMUNKAÜGYI MINISZTER BEIKTATÁSA

Bucurestiből jelentik: Hétfőn reggel iktatták hivatalába Pompiliu Nicolae új közmunkaügyi és közlekedési minisztert Macovei Ion mérnök, a CFR vezérigazgatója 8.45 órakor fogadta ünnepélyesen a minisztérium többi magasrangú tisztviselőinek az élén. A beiktatás 9 órakor kezdődött. Az új miniszter rövid beszédet mondott s ezután meglátogatta az irodahelyiségeket. (Rador.)

HAMIS KÜLFÖLDI HIREK CÁFOLATA

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hivatalosan közli:

Külföldön olyan hírek terjedtek el, hogy Romániában német csapatok vonultak át és Predealig megszállták az ország területét. Ugyanezek a hírforrások arról is tudni vélnék, hogy a Szovjetunió csapatai átlépték a határt és egész Moldovát megszállták. Más álhírek szerint Ploestiben egy orosz

bizottság tárgyalásokat folytat a németekkel az új német-orosz határ megállapítása tárgyában.

Ezzel szemben hivatalosan közlik, hogy ezek a hírek nem egyebek rosszakaratu és hazug kitalálásoknál, amelyeket a leghatározottabban megcáfolnak. Mindenkinél módjában áll személyesen meggyőződni arról, hogy Románia területén egyetlen német katonára sem tartózkodik és a szovjetcsapatok sem lépték át a határt

HAZATÉRTEK A NÉMETORSZÁGBAN TARTÓZKODOTT LEGIONISTÁK

Berlinből jelentik: A Németországban régebben letelepedett legionisták elutaztak Berlinből, hogy visszatérjenek hazájukba. A berlini állomásnál Codreanu, a német követtség tagjai és nagyszámú közönség búcsúztatta a hazatérőket.

ZELEA CODREANU ÖZVEGYE MEGÉRKEZETT

Bucurestiből jelentik: Vasárnap déli egy órakor érkezett a fővárosba Németországból jövet Elena Corneliu Codreanu kislányával, Katalinnal. A Kapitány és egy 28 tagból álló legionárius csoport fogadta. (Rador)

Megépül a temesvári rádió

Baran Coriolan dr. főpolgármesternek régi terve, hogy Temesvárot rádióadó állomás létesüljön. Ezt a tervet, amelyhez annak idején Sarateanu, a bucarestii rádió vezérigazgatója is hozzájárult és a mely célra a városnak már ötven millió leinyi alapja volt, a főpolgármester most újból elővette. Temesvár most már egyetemi város lesz és a tanári kar részéről számos tudományos előadás várható, ezenkívül itt lesz az opera és a nemzeti színház, a zeneakadémia és a különböző énekkar is fokozottabb működést fog kifejteni és mindez lehetővé teszi a temesvári adóállomás részére magas színvonalon álló műsor összeállítását. Baran Coriolan dr. főpolgármester az illetékes körökkel érintkezésbe lép a rádióadó létesítése érdekében.

Középkori kastélyban várják sorsukat a volt francia miniszterek

Gamelin tábornok a „háburu művészetéről” ir könyvet

Vichyből jelenti a DNB: A lapok adatokat közölnek a volt francia kormány tagjainak jelenlegi életéről. Daladier és Reynaud volt miniszterelnökök, Mandel volt belügyminiszter és Gamelin tábornagy a Ryon közelében lévő Chaseron kastélyban tartózkodnak, amely régi középkori kastély, az idők folyamán feketére üszkösödött falakkal. Ennek a kastélynak különleges stílusa és ellenállóképessége sajátos jelleget ad. Igen magas fal és igen mély árok teszi lehetővé a menekülést. A kastély bejáratánál kettős őrszemek vannak, akik attól a perctől kezdve, hogy az a politikai foglyok lakheiyé lett, minden közeledést megakadályoznak.

A kastély internáltjai el vannak választva és egymással nem érintkezhetnek. Sétálhatnak a kastély parkjában, azonban mindegyikük különböző időben. A parkot nem hagyhatják el. A kastély konyhájában készült ételkel táplálkoznak, amelyeknek költségét maguk viselik. Idejük jó részét azzal töltik, hogy készülnek a ryoni perben elmondandó beszédeikre. Az örök parancsot kaptak, hogy a letartó-

tatottakkal szemben tartózkodó módon viselkedjenek. Azt mondják, hogy Reynaud lehangozt, míg Daladier gyakran beszél velük politikai kérdésekről és azt mondotta, hogy a ryoni perben szenzációs kijelentéseket fog tenni. Meglepetésért fejte ki afelett, hogy letartóztatták és azt mondja,

ha ezt kellő időben tudta volna, nem került volna arra sor.

Reynaud sportol és naponta több órán át kerékpározik. Az összes foglyok között a legnyugodtabb Gamelin tábornok. Védekezésére készült és most fejez be egy könyvet, amelyet „A hadviselés művészetéről” írt. Az örökkel való beszélgetés alkalmával Gamelin kijelentette, hogy nem hibás mind abban, ami bekövetkezett, mert

a parancsnoksága alatt álló tábornokok besap-
ták őt.

Mandel nyugtalan és többször panaszkodott az élemezésére. Azt mondja, hogy ő nem fogly és ágyat kért, valamint azt, hogy bocsássonak egy fogászt rendelkezésére. (Rador.)

Életbeléptek a szovjet-magyar gazdasági megegyezés határozatai

Budapestről jelentik: A magyar-szovjet tárgyalások a kereskedelem árucseré és fizetési egyezmény tekintetében, valamint a hajózás kérdéseiben ideiglenes érvénnyel szeptember 15-én életbeléptek. A közvetlen vasúti közlekedés a megkötendő vasúti megállapodás után indul meg. (Rador.)

A spanyol ifjúság nyári táborozása

Madridból jelenti a DNB: 1940-ben a spanyol fallangista ifjúság számára nyolcvan nyári tábort állítottak fel. Ötven tábort a fiúk, harminc tábort a lányok számára és ezekben 60 ezer fiatal üdül.

Elena anyakirályné ünnepélyes fogadtatása a fővárosban

Virággal borította a nép a bevonulás útját

Az országtól hosszú ideig távol volt Elena anyakirályné hazatérése nagy ünnepet jelentett az országnak és a fővárosnak. A különvonat, amellyel a királyné Bucurestibe érkezett, már szombaton este befutott a fővárosi pályaudvarra, a fiatal uralkodó édesanyja azonban a szalonkocsiban töltötte az éjszakát. A Kiseleff úton már a kora reggeli órákban hatalmas embertömeg helyezkedett el, hogy tanui lehessenek a bevonulásnak.

Az állomáson Öfelsége Mihai király, Antonescu Ion tábornok, az ország vezetője és miniszterelnöke, a fővárosi polgármestere és egy díszszázad

10 órakor ünnepélyesen fogadták és üdvözlétk a királynét,

aki a katonazenekar által intonált királyhimnusz hangjai mellett lépett le a szalonkocsiból. A szokásos kenyeret és söt a főváros polgármestere nyújtotta át a királynénak.

A pályaudvaron felsorakozott díszszázad előtt Öfelsége Mihai király és Antonescu tábornok elhaladtak, majd pedig

megkezdődött a királyi menet bevonulása a városba.

Az útvonal két oldalán várakozó közönség hatalmas és szűnni nem akaró lelkesedése és üdvözlésére közepette vonult be Bucurestibe a királyné, akinek kocsija elé viráloság virágerdő hullott.

Elena királyné első útja a pátriárhiatushoz vezetett, ahol Nicodim pátriárka ünnepi istentiszteletet mutatott be. Ezután Elena királyné és Mihai király, valamint Antonescu tábornok a királyi palotába mentek, a palota előtti térségen ugyancsak nagy tömeg éljenezte és ünnepelte őket.

FOGADTATÁS A KIRÁLYI PALOTÁBAN

A trónteremben impozáns és bensőséges módon fogadták Öfelsége I. Mihai királyt és Öfelsége Elena anyakirálynét. A pátriárkatusi templomban a hálaadó istentiszteleten résztvevő személyeken kívül jelen voltak: Andrea Cassulo apostoli nuncius, Collas Constantin görög követ, Avahbumovity jugoszláv, René de Weck svájci, Bárdossy magyar, Sir Reginald Hoare angol, Rutersward svéd, Fabricius német, Amaya argentinali, Van Hoorn holland, Franklin Mott Gunther amerikai, Gliveira Bestos portugál, Monsen Rais iráni, Pellegrino Ghigi olasz, De Buro Preto brazilai, Cari Sandberg norvég, Vicomte du Parc belga, Milecz szlovák, Lona Liang kínai, Amin Fouad egyiptomi, Kiasaki japán, Bruno Kivikoski finn, Anatoli Lavrentieff orosz, Vasquez de Tressera mexikói, Angel Rivers chilei, Alfonso Mery del Valy Aizola spanyol, Babi Rizan török követek, azonkívül az illető államok katonái, légügyi és tengerészeti attaséi. Az egyes külföldi követeket Cassulo Andreo pápai nuncius mutatta be Öfelsége I. Mihai királyné és Öfelsége Elena anyakirálynénak. A ceremóniánál segédkezett Sturdza Mihai külügyminiszter, Stanescu protokollőnök segédletével.

ISTENTISZTELET A SZÓFIAI ROMÁN KÖVET-SÉGEN

Szófiából jelenti: A szófiai román követ-ségen, a követ és a követéség egész személyzete, valamint a bulgáriai román tanszemélyzet és egyéb hivatalos körök istentiszteleten vettek részt, melyet Dorobatin esperes celebrált. Az

Ugy néznek ki ...

a NIVEA

gyermekkészítmények. Bevásárlásánál ügyel-

jen kérem a „NIVEA” névre és annak közös ismertetőjére: „Any és gyermeke” körbe foglalt jegyére. NIVEA-gyermekszappan, -Baby-Crème és -gyermekpuder minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható.

A görög király tárgyalása a vezérkari főnökkel

Athénből jelentik: A király hosszasan tárgyalt a görög vezérkari főnökkel

Elpusztult Csungking egyik városrésze

Tokióból jelentik: A tengerészeti minisztérium közlése szerint a japán hajóhad Csungking elleni harmincyolcadik támadása alkalmával a város keleti negyedét elpusztította. (Rador.)

Benyomultak Egyiptomba az olasz csapatok

Londonban kitöréssel fenyeget a nép hangulata

Berlinből jelentik: Vasárnap Dowert újból eredménnyel bombázták a németek. Ugyancsak vasárnap folyamán Portland kikötőjében az összes benzín- és petróleumtartályokat felgyújtották a német bombák. (Rador.)

KÉT NÉMET REPÜLŐRAJ BOMBÁZTA LONDONT

Az angol légügyi minisztérium jelenti: Vasárnap reggel két csoportban ellenséges repülőgépek szállótlak el Dover közelében az angol partok fölött. Angol vadászipülőgépek azonnal légi

csatába bocsátkoztak velük. A csata folyamán két kisebb ellenséges repülőrajnak sikerült London közelébe jutnia. Több objektumra bombákat dobtak le, többek között a Buckingham-palotára, amely nem sérült meg. A királyné lakosztályát is érte egy bomba, amely azonban nem robbant fel. London más részein magánlakásokat értek a bombák és több helyen tüzeket okoztak, ezenkívül megrongálták a gázvezetéseket. Az első jelentések szerint az áldozatok száma csekély. Az ellenséges repülőgépek közül legalább ötven elpusztult. (Rador.)

Bombatalálat érte az angol királyné lakosztályát

Londoni híradás szerint a vasárnap reggeli légi riadó során egy bomba a Buckingham-palotára esett. Senki sem sérült meg.

Az angol admirális jelenti, hogy a Libre és Constancia nevű halászhajók, amelyeket a haditengerészet szolgálatába állítottak és aknák lerakására használtak fel, ágyúlovással megsemmisített egy ellenséges repülőgépet. A hajók személyzete közül senki sem sérült meg.

ELERŐTLENEDTEK AZ ANGOL LÉGI TÁMADÁSOK

Berlini katonai és politikai szakértők szerint az angol repülőknél francia kikötők és városok elleni támadásait már teljesen elerőtlenedtek és már csak azt a célt szolgálják, hogy a külföldet az angol légi erő képességei felől félrevezessék.

HAJLÉKTALAN A SZEGÉNY NÉP, ÜRESEK A LONDONI GAZDAGOK PALOTÁI

Londonból jelentik: A Newyork Times szerint London szegényebb negyedeiben teljes az elkeseredés.

Korgó gyomorral és a hidegtől rengeteget szenvedve, a földalatti vasút alagútjaiban töltik az időt a szerencsétlen hajléktalanok, dacára, hogy a kormány megtöltötte azt itt tartózkodást. Az ipari negyedben már fenyegetővé

vált a hangulat, mert a fedél nélkül maradtak azt követelik, hogy

az Eastern negyed gazdagjainak lakásait nyissák ki számukra.

Ezek a gazdagok kellő időben vidékre menekültek Londonból, ahol biztonságban vélik életüket lakásaikat azonban lezárták. A munkások körében nem kisebb az elkeseredés, mert ezek viszont nem hajlandók a fizetésesökkenetésekhöz hozzájárulni,

ami olyan elmaradt munkáorákból adódik, melyeket részben az állandó légiriadók, részben pedig halálos fáradságuk miatt nem tudtak keresztüldolgozni

ELFOGLALTAK AZ OLASZOK EGY EGYIPTOMI VÁROST

Amszterdamból jelentik, hogy az angol rádió szerint az olasz csapatok szombaton este Egyiptomban elfoglalták Sollum városát, amelyet az angolok kiürítettek. Az angol rádió hozzászólása, hogy Sollum már félig rom volt és az angoloknak nem volt érdeke annak védelmezése.

Kairóból jelentik: Az olasz csapatoknak Egyiptomba történt benyomulása miatt az egyiptomi kormány elnöke alatt ülésre ült össze. A minisztertanács fontos, a körülmények megkívánta határozatokat hoz.

Horia Sima a légió hivatásáról

„Minden oly kísérletet megakadályozunk, mely embert ember ellen akarna kihasználni

Bucurestiből jelentik: Horia Sima professzor, helyettes miniszterelnök, a legionárius mozgalom vezére a következő felhívást bocsátotta ki:

Legionáriusok!

Tizenhárom esztendei szörnyű és nagy harc után, súlyos áldozatok és fájdalmak árán, a mult legfőbb bűnének eltakarítása után, valósággá lett mindaz, amiért küzdöttünk: a legionárius gondolat Romániáját teljes és összes jogaiba helyezték. Antonescu Ion tábornok közös harcok és a közös gondolat jegyében, izzó hazaszeretétől indítva megszüntette az elnyomatást és a román ifjúság, a román jövő irányítását és az állam gondjainak viselését magára veheti. Ez a korszakalkoló történelmi tény azt jelenti, hogy a legionista mozgalom felszabadult a multbeli sötét tiranizmus alól és a történelmi jövőt országnak számára saját akaratereje útján intézheti. Mindezzel Antonescu tábornok módot adott arra, hogy a román lélek teljességében megújhódjon és ehhez a nagy munkához a legionárius mozgalom erkölcsi és tényleges hozzájárulását veszi igénybe. A legionárius mozgalom a maga részéről megérti ezt a hívó szót és az új rendbe erkölcsi és tényleges együttműködésével beilleszkedik.

Teljes győzelemről és eszméink tökéletes diadalra jutásáról csak akkor beszélhetünk majd, ha az egész románság legionáriussá válik, ehhez azonban a lelkek átfarmálására van szükség — ebben a lelki világban a nemzet teljességét csak egyedülállóan a hza szent érdekei vezethetik.

Szeptember 6-án a trónról történt lemondás egy olyan új állapotot teremtett mindannyiunk üdvére, amelynek révén nagyon eszeretett és fiatal királyunk léphetett a trónra és e mellé a nagy történelmi esemény mellé odapárosult az anyakirályné hazatérte.

Mihai király Őfelsége a fiatal nemzedék királya, a Holnap nagy várományosa, a holnapi nagy győzelmek, akarások és fiatalok letéteményese, minden igaz román lelkében.

Legionáriusok!

Álljunk méltóságteljesen eme nagy esemé-

nyek előtt. Legyünk méltóak vértanuk és hőseink halhatatlan emlékére és mindarra a nagy várakozásra, melyet az egész nép táplál velünk szemben. Őfelsége bizalma és Antonescu Ion tábornoknak, a haza megmentőjének hívó szavára, ebben a legsúlyosabb órákban ott kell állnunk a kötelességteljesítés őrhelyén. Eddig megakadályoztak bennünket abban, ahogy Antonescu tábornok, államvezetőt is megakadályozták a nép megmentésében. Antonescu tábornok a teljes román lendületet, akaratot és áldozatkészséget maga köré tömöríti, hogy kemény és fáradságot nem ismerő munkához lásson, hogy az egysúly és a munka állapotát alkossa meg a káoszból.

Mindenki ellensége a népnek, aki nem a munkát, becsületet és a törvényességet tekinti a legfőbb parancsnak és nem követi az irányelveket, aki erkölcsi és anyagi károkat okoz a népnek, nemzetnek és államnak.

A román nemzet előtt és Antonescu Ion tábornok, a nemzet újjászervezője előtt esküszünk, ahogy a Kapitány kivette tőlünk az esküt Mota és Marin vértanuhalálakor:

1. Nem kellene számunkra gazdag és nagyjövendelmű állások, hanem az állam érdekeinek szem előtt tartásával szegénységi és szerénységi fogadalmat teszünk.

2. Kemény és szigorú életvitelt fogadunk, minden fényűzéstől és tékozlástól mentesen.

3. Minden olyan kísérletet megakadályozunk, mely embert ember ellen akarna kihasználni.

4. Nincsen olyan áldozat, melyet a hazáért meg ne hoznánk.

5. Megvédjük minden erőnkkel a legionarista mozgalom törvényeit, célkitűzéseit s gondolatvilágát. Ezzel kapcsolatban semilyen kompromisszumot nem kötünk és azt semilyen irányban kompromittálni nem engedjük. A mozgalomunk erkölcsi irányvonaláról egy jottányit sem térünk le...

És így indulunk el, nagy és súlyos teendőink megoldására.

Bucuresti, 1940. szeptember 15.

HORIA SIMA.

Horthy Miklós magyar kormányzó Kolozsváron

Kolozsvárról jelentik: Horthy Miklós Magyarországi kormányzója vasárnap délelőtt Kolozsvárra érkezett. Az államfőt az ottani hatóságok, valamint a társadalom ünneplés külsőségei között fogadta. Gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke a magyar lakosság nevében üdvözölte, a magyar kormány képviselőit pedig gróf Teleki Pál miniszterelnök mondott nagyobb beszédet, amelynek keretében köszöntő szavakat intézett a kormányzóhoz. Ugyancsak

üdvözölte a magyar állam fejét a magyar egyházak mellett, Hossu Iuliu görög katolikus es-Clan Nicolae görög keleti püspök is. Horthy Miklós meleg szavakban köszöntö meg az ünneplést, majd beszédében kitért a magyar-román viszony várható kedvező alakulására. Az ünnepséget a katonaság diszfelvonulása fejezte be. Az eseményről a magyar rádió helyszíni közvetítést adott.

Megérkezett a kolozsvári román opera, a nemzeti színház, a mezőgazdasági akadémia és a zeneakadémia személyzete

Tegnap negyven vagonból álló különvonat futott be a temesvári pályaudvarra, amelyen megérkezett Kolozsvárról a mezőgazdasági akadémia, az opera és nemzeti színház, valamint a zeneakadémia tanári kara, személyzete és felszerelési tárgya. A mezőgazdasági akadémianak áthelyezését már a télen határozta el a kormány azzal, hogy az a műegyetem külön fakultása lesz. A mezőgazdasági akadémiát a Bega partján épült új iskolában helyezik el, amelyet eredetileg elemi iskolának szántak. A betegpénztárnak az épülettel szemben álló régi és immár üres helyiségeiben a mezőgazdasági akadémia laboratóriumait rendezik be. Az akadémia számára szükséges körülbelül ötven-hatvan holdnyi szántóföldet állami birtokból fogják igénybevenni és pedig Giládon, Dragsinán, vagy Jezvinen.

Az opera és a nemzeti színház számára a színház épületében bizonyos változások lesznek. A nézőtér első székcsorát eltávolítják, mert nagyobbítani kell a zenekar helyét hatvan emberre. Próbák és esetleg párhuzamos előadások tartására felhasználják majd a városi Vigadó tánctermetét és a vele szomszédos helyiségeket. A képzőművészeti iskolát kiköltöztetik a Kultúrpalotából, mert azokra a helyiségekre a színház és opera igazgatóságának, irodáinak és gazdasági hivatalainak elhelyezésére van szükség. A képzőművészeti iskolát a város másutt he-

lyezi el. Valószínűleg a Regattan levő internátust veszik igénybe erre a célra.

A Kolozsvárról városunkba került állami zeneakadémiát a városi zeneiskolában helyezik el, ahol a két intézett párhuzamosan fog működni. Baran Coriolan dr. főpolgármester szerint nincsen kizárva annak a lehetősége sem, hogy ez a két zenei tanintézet később egyesül olyképpen, hogy a városi zeneiskola zenei liceum lesz, amely előkészíti a zeneakadémiára.

Ez év végén egymillió kiképzett katona felett rendelkezik az USA

Washingtonból jelenti a DNB: Az Associated Press jelentése szerint az Egyesült Államok hadügyminisztere november közepére 75 ezer újoncot hívott be és az év végére a behívottak száma 400 ezer főre fog emelkedni. Az Associated Press hanguslyozza, hogy az év végén összesen egymillió katonaság áll az amerikai kormány rendelkezésére és ezek között 374 ezer eddigi sorkatonára és 240 ezer milicista befoglaltatik. (Rador)

Epure Pavel rendőrfelügyelő vette át a temesvári rendőrség vezetését

A csendőrség és rendőrség szétválasztására vonatkozó rendelettel alapján a temesvári rendőrségen ismét visszaállították a régi rendet. A csendőrség átköltözött a csendőrlégió épületébe, míg a rendőrfelügyelőség elfoglalta régi hivatalait a kvesztura épületében. A temesvári rendőrséget Epure Pavel helyettes rendőrfelügyelő vezeti, míg a rendőrfelügyelőség élén Sava Cornel rendőrfelügyelő áll, aki a rendőrkvesztor eddigi hivatalában fog működni. A helybeli rendőrség közigazgatási osztálynak vezetője Danciu Traian komiszárus, a szigorancshivatal Sassu Valeriu dr. vezeti, a büntügyi osztály főnöke Santu Dumitru komiszárus, míg a fogalmi osztály élén Popescu Mihai komiszárus áll. A rendőrség titkára Draghici Aurel dr.

Az állami sorsjáték mérlege

Bucurestiből jelentik: Az állami sorsjáték közléte a szeptember 19., 20., 21-i sorsjátékokról szóló nyolcadik mérlegét. Az említett sorsjátékok 167.343.759 lei tiszta nyereséget mutatnak, alap-töke és tartaléktöke 5.607.950 lei, határidős lejáratok (adók és hitelezők) 55.880.813 lei. A vagyon részen összesen 175.862.080 lei érték szerepel, a likvid rendelkezésre álló vagyon (készpénz, Nemzeti Banknál és CEC-nél elhelyezett összeg) 47.362.490 lei. A sorsjáték jövedék 1.940.000 lei hadseregfel-azereleli költséget gyezett. A nyereség- veszteség számla szerint a lottójövedék jövedelme 584.648.920 lei, míg a ki nem fizetett nyereségek utáni adókból származó jövedelem 89.206.108 lei. 1940 február 20-ig a sorsjegyjövedék 400.503.549 lei nyereséget fizetett ki, elárúsítási jutalékból és egyéb költségekben 105.662.923 lei.

Megkezdődik a beszarábiai németek hazatelepítése

Bucurestiből jelentik: Vasárnap indultak el Beszarábiába a német átköltöztetési csoportok vezetői, többszáz teherautóval. Ezzel megkezdődik 90 ezer német nagyszabású átköltöztetése az anyaországba.

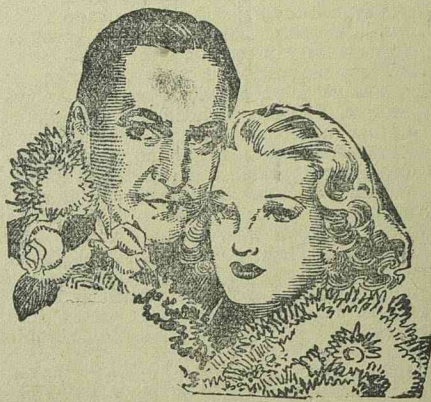
CAPITOL

Ma bemutatja a világhírű román rendező I. Georgescu mesterművét:

Boldogság országa

Exotikus látványos kalandos film. — TANIA FEDOR, RANDALL a főszerepekben

APOLLO

A szökevény

Szenzációs vigjáték
A főszerepekben:
FREDRICH MARCH,
JOAN BENNETT,
ANN SOUTHERN

Két rejtélyes haláleset Brassóban

Meggyilkoltak egy huszonkét éves nyilvántartott nőt, egy 19 éves fiatal leány holttestét a Salamon-szklánál.

Brassóból jelentik: Deleanu Nastasia 22 éves nőt nyilvántartott nőt lakásán péntekre virradóig eddig ismeretlen tettes meggyilkolta. A gyilkosot a meggyilkolt nő lakásadója fedezte fel, aki Deleanu Nastasiát ágyában vérben feküdvé találta, ten fejszecsapás nyomaival és szíven késszúrással. A kezének ütőerét is átvágta a gyilkos. A tettes gyilkosság elkövetése után a lakás ajtaját bezárta, a bűnjeleket magával vitte. A rendőri hatóságok vélemény szerint a gyilkosságot a tettes bosszúból követte el.

Ugyancsak Brassóból jelentik, hogy egy Fontin Monika nevű 19 éves leányt, az egyik Pojánához tartó út környékén, a Salamon-szklá közelében találtak holtan. Fontin Monika a napokban szökött volna meg esküvőjét Antoni brassói kereskedő fiával. A rejtélyes módon meghalt fiatal leány minden délelőtt találkozott és beszélt utójára vállával és azóta nyoma veszett. A megindított nyomozást fogja kideríteni, hogy Fontin Monika mi módon került a Salamon-szklához és mi okozta a halálát.

FEROS LIPOVA

„Feros“ lithinumos, diuretikus gyógyviz

Májvérbőségnél, renyhe emésztésnél, epe- és hólyagbajnál a vörösvérsejtek tevékenységét fejlesztve, mint a táplálkozás serkentői szerepelnek.

„APOLLO“ BORVIZ

természetes ásványvíz, kristályos tisztasága és kellemes íze joggal állítják az ásványvizek élére. Radiactív.

BORVIZAPOLLO LIPOVA

Az optálás érdekes problémái

Tartozik-e optálni, aki román területről augusztus 30. után átköltözött. 2. Amagyar népiséghez tartozás ismerve. 3. Mi lesz azokkal, akik nem tudják az optálástól számított egy év alatt e adni ingatlanukat

Egyik legjelentősebb kérdés, melyet a bécsi döntőbírói határozat vetett fel s amely a legfigyelemesebb gondosságot igényli: az optálás joga. A román állampolgárság megtartása nem olyan probléma, amely vitára adhatna okot. Ez, Romániában visszamaradt s a magyar fajhoz tartozó személyek egyéni elhatározásának kérdése. A döntőbírói határozat ugyanis nem köteleltetésnek, hanem jognak tekinti az optálást, s mivel azok élhetnek, akik lemondanak román állampolgárságukról s e helyett a magyart akarják megszerezni. Azoknak a Romániában visszamaradt, magyar nemzetiségű román állampolgároknak, akik továbbra is itt akarnak maradni, a magyar állampolgárságukat, jogaikat meg kell tartani. A román állampolgárságukat, jogaikat meg kell tartani, mert közjogi állapotuk érintetlenül maradt.

RÉSZLETES EGYEZMÉNYRE VAN SZÜKSÉG

Az azonban bonyolult a helyzete azoknak, akik a döntőbírói határozat kihirdetése napján: 1940. augusztus 30-án, a Romániának 1919-ben Magyarország által átengedett s most a román államterületen voltak meglepedve s most magyar állampolgárságot akarnak szerezni. Köztudomású tény, hogy az optálás jogát, az optálási jogot kifejezés szerint, optálni akarnak.

E kérdést a döntőbírói határozat 3. és 4. cikkje szabályozza. Az opció jogi rendezése nem történt szabatosan és részletesen.

A magyar és román kormányok közötti tanácskozásokon kell részletekre kiterjedő aprólékosan megállapítania azokat az elveket és szabályokat, melyek szerint az optálási jog gyakorlati alkalmazhatóságot nyer.

Az államfennhatóság átadásával szölvén, maga a döntőbírói határozat is utal rá s ugyanakkor úgy intézkedik, hogy a különböző megállapodás meghíusulása esetén, a német és olasz kormány végső fokon határoz. A döntőbírói határozat szerint azok a magyar „népiséghez“ tartozó román alattvalók optálhatnak magyar állampolgárságot, akik 1919-ben Magyarország által Romániának átengedett s most ez utóbbi szuverenitása alatt maradt területen vannak meglepedve. Nem optálhatnak tehát magyar állampolgárságot azok a román alattvalók, akik bár a döntőbírói határozatban megjelölt területen laktak, de nem tartoznak a magyar népiséghez s azok sem, akik a magyar népiséghez tartoznak ugyan, de nem laktak a szóbanforgó területen.

Az államfennhatóság átadásával szölvén, maga a döntőbírói határozat is utal rá s ugyanakkor úgy intézkedik, hogy a különböző megállapodás meghíusulása esetén, a német és olasz kormány végső fokon határoz. A döntőbírói határozat szerint azok a magyar „népiséghez“ tartozó román alattvalók optálhatnak magyar állampolgárságot, akik 1919-ben Magyarország által Romániának átengedett s most ez utóbbi szuverenitása alatt maradt területen vannak meglepedve. Nem optálhatnak tehát magyar állampolgárságot azok a román alattvalók, akik bár a döntőbírói határozatban megjelölt területen laktak, de nem tartoznak a magyar népiséghez s azok sem, akik a magyar népiséghez tartoznak ugyan, de nem laktak a szóbanforgó területen.

nyos me-szorításokkal, szintén megadassék az optálás joga.

A magyar népiséghez való tartozás megállapítása azon mulik, mi lesz a kritériuma a népiséghez való tartozásnak.

Egymástól eltérő eredményre jutunk ugyanis, ha a vérségi lezármasztást, az anyanyelvet, a szellemi és erkölcsi egységet, a közös művelődést, az együvértartozás érzését vagy az egyén szubjektív nyilatkozatát vesszük alapul.

A döntőbírói határozat értelmében az optálás határideje 1940. augusztus 20-tól számított hat hónap. A teljesítési határidő újabb egy év. Azok a személyek tehát, akik élnek az opció jogával, az optálás aktusától számított további egy éven belül kötelesek elhagyni az ország területét.

AZ ÁLLAMI KÁRTALANÍTÁS ESETE

Azok a személyek, akik optáltak, magukkal vihetik minden ingó vagyonukat. Ingatlan tulajdonukat azonban nem tarthatják meg. Gondoskodniuk kell tehát arról, hogy ingatlanukat értékesítsék, felszámolják, az országból való eltávozásuk napjáig. Ha az ingatlan vagyon felszámolása nem sikerül, eltávozásukkor tulajdonjoguk megszűnik s az ezáltal szenvedett anyagi veszteségért az állam kártalanítja a optált személyeket.

Az 1919—1920-ban kötött nemzetközi szerződések megengedték, hogy az eltávozó optások ingatlanait megarthassák. A döntőbírói határozat e tekintetben szigorúbb rendelkezéseket tartalmaz s egyik legnagyobb problémáját vetette fel az optáló személyeknek.

Az állami kártalanítás mértéke az állam egyoldalú megállapítása alapján történik s vele szem-

Akik már átköltöztek már magyar állampolgárok

Végül még két igen jelentős kérdés megvizsgálása látszik szükségesnek. Tisztázandó azoknak a személyeknek a közjogi helyzete, akik 1940. augusztus 30. után s

az optálás bejelentése előtt hagyták el a döntőbírói határozatban megjelölt területet, letelepedve a magyar állam fennhatósága alá tartozó területen.

Kétségtelenül biztos, hogy az 1940. augusztus 30. után eltávoztaknak is optálniuk kell. E tekintetben a bécsi döntőbírói határozat semmi kételyt nem hagy fenn. Kérdés azonban, hogy vajjon ezek a személyek, a magyar állampolgárság elnyeréséig megőrzik-e román állampolgárságukat, vagy nem. Bár a román állampolgársági törvény értelmében, a hatósági igazoló és engedélyező iratok nélküli idegen területen való tartózkodás pusztá ténye még nem vonja maga után az állampolgárság elvesztését, hanem csak bizonyos megtorló intézkedéseket, mégis úgy véljük, hogy

ezek a személyek „de facto“ magyar állampolgárokká válnak, amely pillanatban az őket befogadó magyar állam, saját elhatáro-

ben, az ingatlannal rendelkező optáns nem szerződő félként szerepel.

KIRE TERJED KI A CSALÁDFŐ OPTÁLÁSA?

A döntőbírói határozat, mint már említettem, nem tér ki apró részletekre s azoknak rendezését az érdekelt államok kormányára bízta. Így tehát kölcsönös megegyezéssel kell megállapítani a két kormány, hogy milyen hatóságnál kell bejelenteni az optálást és milyen alakításoknak kell megfelelnie az optáló személyeknek.

Kölcsönös megegyezésen alapuló rendezésre szorul az a kérdés is, hogy az opció nyilatkozat mennyiben terjed ki a nyilatkozattevő családtagjaira: feleségére és gyermekeire. Az 1919—1920 évi nemzetközi szerződések szerint a férj opciója maga után vonja a feleségét s a 18 évnél fiatalabb gyermekeket. A román állampolgárság elnyeréséről és elvesztéséről szóló 1939 évi törvény szintén kiterjeszti az opció nyilatkozat hatását az optáló személy családtagjaira: a feleségre és a 21 évnél fiatalabb gyermekekre. Ha azonban annak az államnak a törvényei,

melyek állampolgárságát az optáló személy megakarja szerezni,

ezzel ellentéző rendelkezéseket tartalmaznak, a családtagoknak külön nyilatkozatot kell tenniük. A családtagok azonban meg is tarthatják, illetve vissza is szerezhetik román állampolgárságukat. Ez esetben a feleségnek, a férj által szerzett új állampolgárság elnyerésétől számított egy hónapon belül, a 21 éven alóli gyermeknek pedig, a 20. életévének betöltésétől számított egy éven belül, megfelelő nyilatkozatot kell tenniük.

A törvénytelen gyermek helyzete külön rendezést igényel. A román állampolgársági törvény értelmében ugyanis, ha a törvénytelen gyermek anyja idegen állampolgárságú férfivel köt házasságot, a 21 éven alóli törvénytelen gyermek megtartja román állampolgárságát. Kérdés tehát, hogy az anya opció nyilatkozatának hatása kiterjed-e 21 éven alóli törvénytelen gyermekeire, vagy pedig ennek külön nyilatkozatot kell tennie.

Akik már átköltöztek már magyar állampolgárok

zásából, úgy tekinti őket, mintha saját polgárai volnának.

Közjogi helyzetük végleges rendezése akkor következik be, amikor a magyar állam az optálás bejelentése után megadja a kérelmezőknek a magyar állampolgárságot, miáltal „de jure“ állampolgárokká válnak.

JOGALLÁS AZ EGYÉVES ATMENETI IDŐ ALATT

Igen jelentős kérdés az optált személyeknek, az opció bejelentése s az ország területének elhagyása között levő idő alatti közjogi helyzete. A román állampolgársági törvény szerint nem az optálás bejelentése fosztja meg az optáló személyt a román állampolgárságtól, hanem az új állampolgárság elnyerése. Tehát

az optálás bejelentése és a magyar állampolgárság elnyerése közti időben, a kérelmező megőrizi román állampolgárságát, az ezzel járó összes jogokkal és kötelezettségekkel.

A optálás eredményeképpen elnyert magyar állampolgárság természetesen megszünteti a román állampolgárságot

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Budán házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

13-10 és este 10 óra után: 28-15.

Török kávé

Sok-sok vita és elképzelés dől el néha néhány perc alatt, amelyet a látás világit meg. Ilyen vitát döntött el egy meghívás. A napokban egy agglény török kávéra hívott meg magához három fiatal asszonyt, akik a kíváncsiskodók és csipkelődők csoportjához tartoztak. A házigazda előrebocsátotta, hogy ne ijedjenek meg a rendetlenség, de a takarítónője elment és így magának kell rendeznie lakást. Az asszonyok nevetve osztogatták fel maguk közt a munkát, a lakás rendezését, mert hogy mit fognak ott találni, azt sejtették.

Csikorgott a zár, kattant a villanygomb egy csinos kis belépő halvány fényében megnyílt egy fehér ajtó. A kíváncsi tekintetek előtt modernül berendezett csinos tiszta férfiszoba tárul föl, puha szőnyeg, színes tarka párnák, kázmunka takarók, kedves meleghangú összeállításban. Ök hármán némán meglepetten álltak és csodálkozásba keletkeztek önmagukat: Hát így fest itt minden?

A férfi nevetve nézte őket, majd kötekedve tette hozzá:

— Nagyon csalódtok bennem?

Es máris tölta eljűk a széket vendégszerető készséggel. Rádióhoz lépve néhány pillanat múlva lágy zene szűrté át a csendet és ez még növelte a hatást. Egy szókimondó élénk, elvált, csinos kis barna asszony tért először magához. Durcásan jegyezte meg:

— Ördög vigye el az agglényeket, hát kell ide asszony? Hiába minden történet, lemondok a férjhezmenésről! — legyintett lemondóan a kezével.

A házigazda villanyfőzőjén néhány perc alatt elkészítette a törököt, amelyet közvetlen természetességgel szolgált föl. Megindult a tere-ferre, kibontakozott az agglényélet minden előnye és hátránya.

Az ok, az elindulás az egyedüllet felé, legtöbbször egy elérhetetlen szerelem nagy verejtékes előretörtetés, melyben elforgácsolódtak a fiatal évek. Jöttek a színes kalandok, a mindig újat kereső szerelem varázsával, egy-egy hosszabb barátság. Semmi kötelesség, megkötöttség. Az asszony itt is él, itt is uralkodik, de csak álmok, vágyak fölött. Szemrehányó, de nem követelő feleség.

Fájóvá az egyedüllet csak később válik, a fáradtság, a pihenés éveiben. Es néha szent ünnepeken, midőn mások terített asztal mellett egy parányi gyermek kérdően tekint könnyeket elrejtő égő tekintetűbe.

— Bócsi, neked is van otthon fiad, aki ilyen szép lovat és kardot kapott a Jézuskától?

Ilyenkor siváran néz a szürkévé fakuló holnap elé, amelyből kimarad a csilingelő kacagás, a cél. Adós maradt az élet a szeretettel.

Míg a török kávé fölborított csészéjéből nevetve jósolgatnak, addig az egyik asszony lelkébe kirajzolódott az agglény sorsának valódi képe.

Kissné Décsi Mária.

— Szeptember közepén megszünt a német-cseh-morva vámhatár. Prágából jelentik: Hivatalosan közlik, hogy szeptember 15-ével a német birodalom és cseh-morva védnökség között megszünt a vámhatár. (Rador.)

— Elkészült a vádirat a hírhedt aranycsempészek ügyében. Bucurestiből jelentik: Mint már hetekkel ezelőtt megírtuk, Deutsch Aladar és társai ismert aranycsempészési bűnyügyében a vizsgálatot befejezték és a vádiratot a Legfelsőbb Semmitőség is jóváhagyta. Az ügy aktáit most áttették a törvényszékhez, ahol valószínűleg már a közeli napokra kitűzik a tárgyalást.

Az elrekvirált tárgyak visszaadása

A nagyvezérkar közleménye a rekvirált tárgyak visszaadásával kapcsolatban

A nagyvezérkar a Magyarországnak átengedett területek lakosságával a következőket közli: A román csapatok által elrekvirált mindenféle tárgyakat szeptember 25-től kezdve a román-magyar vegyes bizottság visszaadja tulajdonosaiknak. Az ezen területekről elmenekült lakosok, akik jelenleg Romániában tartózkodnak, és akitől rekviráltak történtek, 1940. szeptember 22-én jelentésként be jelenlegi lakhelyüket azzal a kérelemmel, hogy elrekvirált tárgyaikat ne szolgáltatassák ki Magyarországnak. A kérvényeket a következő címre kell küldeni: Comandamentul 6 Teritorial Sibiu. Erre a címre azok terjesztik be kérvényeiket, akik Máramaroson,

Szatmár, Szilágy, Naszód, Szamos megyék egész területén, továbbá a részben átengedett Marostorda, Kolozs, Bihar, Nagykovács és Kisküküllő területén laktak. A Comandamentul 5 Teritorial címre pedig azok terjesztik fel kérvényeiket, akik Csik, Udvarhely és Háromszék megyék területéről valók. A kérvényben megjelölendő a megye, község, az elrekvirált tárgyak száma és a katonai egység megnevezése, amelynél az elrekvirált tárgyak találhatók. Azok a menekültek, akik szeptember 22-ig kérvényüket nem terjesztik be, elvesztik jogukat elrekvirált tárgyaik visszanyerésére, vagy a kártalanításra. (Rador.)

— Rubens emlékünnepe Belgiumban. Brüsszelből jelenti a DNB, hogy a Művészetek Palotájában Rubens halálának háromszázadik évfordulója alkalmából nagyszabású emlék-ünnepségeket és kiállítást tartottak. A világ egyik legnagyobb festő-zsenije emlékünnepe több száz tagból álló flamand kórus énekelte. (Rador.)

— Letartóztatták Leon Blum volt francia kormányelnököt. Genf. Vichyből érkezett jelentés szerint Leon Blum volt miniszterelnököt, aki hosszabb ideig Dordonneban lakott és ott a Pétain-kormány ellen egy újonnan kiadott újságjában írogatott, letartóztatták és abba a kastélyba internálták, ahol Daladier és Reynaud volt miniszterelnököket tartják fogva. (Rador.)

Ajándék-

és háztartási-cikkek, porcellán és üvegben
L. SCHMIDT N. SCHUSTER
Temesvár, I., Lonovics ucca 3. Telefon 22-46.

— Cukrásztésztákat lopott. A gyárvárosi rendőrségen előállították Nedelov Nicolaet, aki betörte Balázs János cukrász gyárvárosi üzletének kirakatát és elvitte a cukrásztésztákat négyezer lei értékben. Megindult ellene az eljárás.

— Véget ért a bíróságok nyári szünete. A bíróságok nagy nyári szünete tegnap véget ért és az összes helybeli bíróságoknál megkezdődött a rendes munka.

— A szatmári törvényszék városunkban fog működni. Az igazságügyi minisztérium rendelete alapján a Magyarországnak átengedett erdélyi területről a szatmári törvényszéket Temesvárra helyezték át teljes bírói és tisztviselői karával. A szatmári törvényszék a szükséges szervezési munka befejezése után október elsejével megkezdte működését. A járásbíróságok közül az erdődi Billédre, a nagybányai Búziásra a kápolnamonostori Csákovára, a halmi Dettára, a színerváraljai Lippára, a negresti Rékásra, a nagysomkúti Vingára és a nagykarolyi Nagyszentmiklóra költözik.

(=) Bánsági gabonaárak. A bánsági gabonapiacra az árak a következők: búza 750, tengeri 640, zab 500, takarmányárpa 530, sörárpa 610 lei százkilónként. A kamillatea kilója 80 és a fodormenta kilója 85 lei.

(←) MENTŐK TELEFONJA: 44-44

(→) A hittudományi főiskola új rektora átvette hivatalát. Korner József dr. püspöki helynök, akit Pacha püspök a hittudományi főiskola rektorává nevezett ki, vasárnap foglalta el hivatalát. Unterweger Lothár dr. kanok eddigi rektor két heti szabadságra Erdélybe utazott.

A temesvári törvényszék tanácsainak új beosztása

A helybeli törvényszék Deleanu Stefan törvényszéki főelnök elnökelete alatt tegnap délelőtt teljes ülést tartott, amelyen Stefan Cornel törvényszék irodafőigazgató és az ügyészség képviselőjében Munteanu Emil ügyész is résztvettek. A teljes ülésen összeállították a törvényszéki tanácsokat, amelyek két évig változatlan összeállításban fognak működni. Eszerint az első tanács a következő: elnök Stroescu Pavel, tanácsbírák: Chioveschi Eugen, Oniga Ioan és Tigoianu Ioan, albíró Budea Coriolan. Víz galóbiró Blanaru Ioan, főjegyző Stefan Cornel. A második tanács elnöke Vioreanu Ioan, szavazóbírók: Micu Arsenie, Cusniruc Mihai és Prestescu Valentin, albíró Gheaja Titus, vizsgálóbíró Ilie Andrei főjegyző Bredeceanu Sergiu. A harmadik, kereskedelmi tanács elnöke Fenesan Eugen, tanácsbírák Horga Adam, Baluti Ioan és Cheteanu Tullius, albíró Sandru Mihai, csódbíró Imbroane Brutus, főjegyző Calinescu Constantin. A negyedik tanács elnöke Georgescu-Valcea Alexandru, bírák: Matei Nicolae, Catalina Traian és Popescu Titus, albíró Bratu Virgil, vizsgálóbíró Gabriel Victor dr., főjegyző Domo vicu Gheorghe. Az ötödik tanács elnöke Marinescu Mircea, tanácsbírák: Budescu Petru dr., Olariu Enea Popa Octavian, Nicula Alexandru, albíró Ionas Leon főjegyző Olteanu Ovidiu.

★ LESLIE
HOWARD
★ WENDY
HILLER

Pygmalion

Csütörtökön kerül bemutatásra

a SCALA-ban

Kedden és szerdán Walt Disney csodálatos rajzfilme:

FERDINÁND, A BIKÁ

Előadások mindennap 3, 5, 7 és este negyed 10 órakor. Délután 3 órakor olcsó helyárak!

1940. szeptember 18.

— Zsidó középiskolák Temesvárott. A javítóvizsgák szeptember 20-án 8 órakor kezdődnek. A vizsgák úgy az I. fiúosztályba, mint az V. osztályokba szeptember 23-án 8 órakor kezdődnek. Vidéki tanulók a zsidó internátusban helyezhetők. Tanév megnyitó istentisztelet szeptember 30-án 8 órakor tartunk. A tanítás október 1-én 8 órakor kezdődik. Az igazgatóság.

— Huszonöt volt községi előjáró a bíróság előtt. Targovistéből jelentik: A prefektúra 25 helyi és volt megyei községi előjáró ellen büntető feljelentést tett az ügyességen, azon a címen, hogy ezek még nem készítették kimutatást közpénzek hovaforrásáról, vagy az 1937—38, 1938—39 és 1939—40 évi költségvetésekben szereplő és rájuk bízott alapok hovaforrásának azolását egyszerűen megtagadták. Az ügyész egy vizsgálatot megindította.

— Dr. Freund József sebész és nőgyógyász sazerkezett és ismét rendel szanatóriumában, Bul. Regina Maria 12. (Telefon 21—12) délelőtt 10—12-ig és délután 5—6-ig.

— Veszedelmes útonálló a bíróság előtt. A helybeli törvényszék néhány hónap előtt ítélkezett Heim János, Russu Filip és Herhalt József rovottultú egyének felett, akik több lopást és útonállást követtek el. Heim János tizenkét évi börtönbüntetést kapott, Russu Filipet nyolc évi, Herhalt Józsefet pedig hétévfél évi börtönrre ítélték. A vád szerint az elmúlt év októberében az egyik este a freidorfi úton megtámadták Griech István freidorfi gazdálkót, akit megkéséltek és azután elvették a nála levő pénzt. A törvényszék ezzel az ügyvel kapcsolatban még két asszonyt is elítélt három-három havi fogsárra, akik a három útonálló által ellopott holmit értékesítették. Fellebbezés folytán az ügy tegnap a temesvári ítélőtábla elé került, amelyen Heim beismert vállomást tett, míg Russu és Herhalt tagadták a vádat és azt hangoztatták, hogy a rablásban nem vettek részt és arról nem is volt tudomásuk. Az ítélőtábla a jövő héten hirdeti ki ítéletét.

— Orvosi hír. Ifj. Dr. Engels újból rendel.

Begovits Emil tánciskolája

szept. 19-én nyílik meg

I. Piata Libertatii 4., I. em. Minden csütörtökön fél 9-től 12-ig és vasárnapon 6-tól 12-ig Táncokteteria.

— Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Popa Renée tizenhét éves, Boscu Petru munkás nyolcvannégy éves, Schneider Mihály kőműves ötvenhat éves, özvegy Martiné Lapatina Mária hetvenöt éves, Bli-dariu Andrei diák tizenöt éves, özvegy Ferné Leitch Anna hetvenkét éves, Dascal Francisc öt éves és Steinbach János egy éves.

KATONAI GYAKORLATOK KANADABAN

Newyorkból jelenti a DNB: Ottawából közlik, hogy a kanadai kormány elrendelte a 21—24 éves férfiak 30 napig tartó katonai gyakorlatát. A katonai fegyvergyakorlatok október hónapban kezdődnek. (Rador.)

Ellopja a holttest mellett rádiót és készpénzt

Megirtuk, hogy ez év május másodikán Ujmosnica község előtt az országúton holtan találták Tóth Mihályt, huszonegy éves munkást. A munkás özvegye bejelentette, hogy férjénél több száz lei és egy rádiókészülék volt, amelyet azonban nem találtak a holttest mellett. Nyilvánvaló, hogy a pénzt és a rádiókészüléket ellopták. A gyanu Bondár Lajos munkásra terelődött, aki veli utólagja együtt látták Tóth Mihályt. Bondár beismerte, hogy haza akarta kísérni Tóth Mihályt, aki részeg volt. Utközben azonban elváltak és később, amikor Bondár visszament, hogy megnézzze, hazament-e Tóth, az országúton találta. Beismerte azt is, hogy a pénzt és a rádiókészüléket elvette, de tiltakozott azon gyanu ellen, hogy Tóth Mihályt meggyilkolta volna. A gyilkosságot különben a nyomozás sem tudta bizonyítani és ezért csak lopás és segélynyújtás megtagadása miatt indult meg az eljárás ellene. A temesvári törvényszék az elmúlt héten tárgyalta az ügyet és tegnap hirdette ki ítéletét, a mellyel Bondár Lajost hat hónapi fogsárra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte.

— Még nincsen döntés a kolozsvári egyetemnek városunkba való helyezése ügyében. Baran Coriolan dr. főpolgármester — miként jelentettük — Bucurestiben járt, ahol a nemzetnevelési miniszternél a kolozsári tudományegyetemnek városunkba való átköltöztetése ügyében eljár. Felmerült az a terv is, hogy az egyetemet Alba Iuliára helyezik át a város központi fekvésénél fogva, azonban ott nem állnak sem a tanárok, sem a segédszemélyzet, sem pedig a diákság részére szükséges lakások rendelkezésre. Sibiu is szeretné a maga számára megnyerni az egyetemet, azonban ott sincsen megfelelő helyiség. A miniszter megígérte, hogy a Baran főpolgármester által átnyújtott terjedelmes emlékiratot áttanulmányozza. Döntés tehát egyelőre még nincsen.

— Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Volcinschi Alexandru vasúti alkalmazott Felicia Elisabeta nevű leánya, Marcu Arcadie állami tisztviselő Delea Elena nevű leánya, Földvári Lajos kereskedő Irén nevű leánya, Britz Miklós munkás Mária nevű leánya és Gimboase Petru földműves Stela Floarea nevű leánya

Németország és Olaszország ellenségei Spanyolország ellenségei is

A spanyol belügyminiszter nagyfontosságú nyilatkozata

Berlinből jelentik: A birodalmi kormány vendégeként Berlinbe érkezett Fernando Sunner Spanyolország belügyminisztere, akit az anhalti pályaudvaron Ribbentrop külügyminiszter fogadott. Később hosszasan tárgyalt a két államférfiu a német külügyminiszteriúmban.

Fernando Sunner, spanyol belügyminiszter a Völkischer Beobachter munkatársának a következő nyilatkozatot tette:

— Németországi látogatásom újabb bizonyítéka annak, hogy Spanyolország híu marad természetes barátaihoz. Két évszázad óta első-

sziben nyerte vissza Spanyolország teljes függetlenségét és a nagy spanyol birodalom csak akkor alkotható meg, ha azokat az erőket megsemmisítjük, amelyek politikájuk áldozataivá tették Spanyolország mellett a német és olasz nemzetet is. Spanyolország e pillanatban nem hadviselő állam, de abban az órában, amikor a spanyol nép vezetője elérkezettnek látja az időt, cselekedni fogunk.

Egyelőre mi vagyunk az új európai rend elő-örsei a másik kontinens felé. (Rador.)

— Bucurestiben 7 leírás is lehet kenyeret vásárolni. A bucuresti lapok jelentése szerint Antonescu államfő és miniszterelnök rendeletet adott ki, hogy a főváros polgármesteri hivatala gondoskodik a szegény lakosság kenyérellátásáról. Intézkedés történt, hogy hétfőtől kezdődőleg Bucurestiben 7 leites kenyeret is árúsítsanak. Ezeket a kenyereket azonban csak azok vásárolhatják, akik a polgármesteri hivataltól különleges bont kapnak, amit csupán olyan szegény embereknek adnak, akiknek anyagi helyzetükről a helyszínen lakásukban győződnek meg. A pékeket kötelezték, hogy ebből az olcsó kenyérből megfelelő mennyiséget készítsenek.

— A Führer üdvözlő távirata Mexikó elnökéhez. Berlinből jelentik: A vezér a mexikói köztársaság elnökének a függetlenségi ünnep alkalmából üdvözlő táviratot küldött. (Rador.)

Szünetelnek a belügyminiszter kihallgatásai

Bucurestiből jelentik: Petrovicescu tartalékos tábornok, belügyminiszternél a kihallgatások 1940. szeptember 28-ig szünetelnek. (Rador.)

— Beiratások a magyar tanonciskolába. A temesvári római katolikus magyar fiútanonciskolában a beiratások nétköznapokon délután 4—7-ig vannak. Beiratkoznak magyar anyanyelvű tanoncok. A beiratáskor az állami nyakönyvi kivonatot, a tanoncszerződést és az utolsó iskolai bizonyítványt kell beadni és 400 leit fizetni. A beiratások szeptember 25-ig tartanak. A javítóvizsgálatok október 1-én délután 4-ig lesznek. A javítóvizsgálatok elmulasztása eseté a bizsályt meg kell ismételni.

— Nyugalomba vonuló főszoigabíró. Baba Petru gátaljai főszoigabíró a szolgálati kor határ elérése következtében november 30-án nyugalomba vonul.

— Nagy tűz Dentán. Denta temesegyei községben tűz pusztította el Cine Alexandru lakását, fészert, valamint nagyobb szénakészletét. A tűz oltásában a temesvári tűzoltóság is segédkezett. Popovici Virgil ezredes-prefektus kora reggel a tűz színhelyére utazott és több órán át ott tartózkodott. A tűz okát még nem tudták megállapítani. A kár mintegy félmillió lei.

Szerkesztői üzenetek

M. D. Két régebbi írását és a mostanit is megkaptuk. Hely hiánya miatt eddig nem közlhattük.

Goldwyn Follies

A felületes szemléletnek is meg kell állapítania, hogy erősen változik és finomodik az amerikai ízlés. Pár esztendővel ezelőtt még visszataszította az európai jóízűt az amerikai revüfilm badar keretmeséjével, túlzott és felesleges meztelenségágházásával és másfélórán keresztül dübörgő, idegeket bomlasztó, harmóniátlan zenéjével. Ma már értelmesebb a keretmese, a frivolitást már nem hajtják túl és a zenében is közelednek a klasszicitáshoz. Érdekesen igyekszik jelképezni az ízlés finomodását a legújabb revü egyik bevezető jelenete: a jazz és a ballet harca.

A végén az ellenfelek kibékülnek, a jazz enged durvaságából, a ballet pedig légiességéből. Az evezekedésben a jazz jóval többet enged. S az ezután következő jelenetek egyre jobban meggyőzik a nézőt, hogy e műfajról már nem a tömegek és a anyag gazdagságával kívánnak hatni, hanem a művészzel, a klasszikkussal. A két Traviata-kép például igazi művészet. Az amerikai revü-filmgyártás újabb törekvéseit nem szabad lenéznünk. Ez a műfaj sokat kíván pótolni színházban és moziban egyaránt. Pótolja a látványosat, a könnyen szórakoztatót, az enyhén vídámot, röviden mindazt, amit azelőtt az operett, a látványos zenés játék nyújtott. S erre a nappal gondokkal küzdő, este megphenni vágyó embernek ma múlhatatlanul szüksége van. A lényeg csak az, hogy e műfaj sohase lépje túl az ízlés és erkölcsösség határait.

— Áthelyezett vasúti tisztviselő. Jelentettük, hogy több temesvári vasúti tisztviselőt a hónap elején Kolozsvárra helyezték át. Az áthelyezettek között van Franz Károly főellenőr is aki az itteni kerületi vasútigazgatóságon minimenetrendi előadó működött. Franz Károly vejjnéhai Steiner Károly volt gázgyári igazgatónak.

— Temesvár és Arad között ismét közlekedik a déli gyorsvonat. A Temesvárról déli 12.14 órakor induló gyorsvonat, amely azelőtt Nagyváradig közlekedett, valamint az ellenvonatot, amely délután 12.25 órakor érkezik Temesvárra ismét közlekedik. Ez a gyorsvonatpár azonban jelenleg csak Temesvár és Arad között közlekedik. Azok a motorvonatok, amelyek az utóbbi hetekben szüneteltek, ismét közlekednek. A reggel 8 órakor a fővárosba induló Rapidvonat is ellenvonata, amely 23.30 perckor este érkezik Temesvárra, egyelőre még szünetel.

Rendeletörvény a köztisztviselők fizetésének szabályozásáról

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial szeptember 14-iki számában a közzszolgálat átszervezéséről és a köztisztviselők fizetésének szabályozásáról rendeletörvény jelent meg.

A rendeletörvény értelmében a minisztériumok átszervezése a pénzügyminiszter közbejöttével október 15-ig bezárolag meg kell történnie. Valamennyi minisztérium, illetve az alá tartozó közhivatalok csak annyi tisztviselőt foglalkoztathatnak, amennyire a szolgálat ellátásánál szükség van. A különböző szolgálatokba be nem illesztett tisztviselők a rendelkezési állományt képezik és ezek eredeti fizetésüknek csak 80 százalékat kapják. Ha a rendelkezési állományban levő közhivatalnok magánvállalat szolgálatába lép, úgy köztisztviselői állásáról lemondottnak tekintik. A megüresedő állásokat minden esetben a rendelkezési állománybeliekből töltik be. A minisztériumok által a magánvállalatokhoz delegált tisztviselők fizetését csak a magánvállalattól kapnak.

A rendeletörvény a továbbiakban kimondja, hogy a köztisztviselők csak egyetlen fizetést kaphatnak, amiben a lakbérpótlék és a különböző egyéb járulékok és a bizottságokban való részvétel után fizetett tiszteletdíjak is benne foglaltnak. Kivétel csakis a szolgálat érdekében eszközölt utazási költségek képeznek. Hasonlóképpen nem vonatkozik ez a rendelkezés a CAM, a CFR, a Monitorul Oficial és az állami pénzverde munkásainak fizetett prémiumokra.

A rendeletörvény egyik szakasza úgy intézkedik, hogy közigazgatási tisztviselők ugyanakkor nem állhatnak magánosok szolgálatába. Közigazgatók szintén nem állhatnak állást magánvállalatoknál és nem szerepelhetnek az állam, megye, vagy község ellen indított perekben. Közzszolgálatban álló mérnökök és építésszek a jövőben magán munkálatokat nem végezhetnek. Végül pedig az állami, megyei és községi nyugdíjak közzszolgálatát, — a politikai természetűeken kívül — nem vállalhatnak.

Az osztályorsójáték szeptember 15-i húzásának eredménye

Fősorsjegy: 2.000.000 leit a 10.453 számú sorsjegy nyert.

1.000.000 leit nyertek: 34877, 4121, 79078.
500.000 leit nyertek: 22560, 7581, 13822, 26864, 894, 80725 számú sorsjegyek.

200.000 leit a következő számok nyertek: 97, 8562, 85914, 24690, 21525, 91431, 48405, 80254, 51555, 89810, 76949, 75117, 92762, 82659, 33322.

100.000 leit nyertek: 76925, 69352, 54121, 76203, 8556, 34785, 18837, 16349, 72286, 93720, 91911, 4761, 31094, 57416, 93857, 34058, 70822, 91475, 7849, 86089, 39009, 25242, 27119, 28998, 98003, 6938, 84279, 82659, 79827, 20241, 26034.

40 ezer leit nyertek a következő számok: 23675, 4691, 65890, 68335, 56190, 28796, 53249, 33348, 9392, 71574, 6031, 31686, 27094, 48428, 63402, 7592, 94583, 22039, 62338, 33659, 91594, 77495, 7681, 21428, 71309, 79906, 44515, 24267, 19285, 7290, 94406, 50140, 50575, 67395, 85219, 36805, 4717, 97889, 37233, 90400, 1655, 35185, 36061, 4310, 4104, 18249, 55296, 68609, 40291, 92775.

8.000 leit nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 316, 663, 620, 906, 414.

800 leies végzések: 86, 70, 79, 82, 10, 36, 26, 7, 87, 21, 06, 73, 34, 67, 58.

Melléksorsjegy: 100.000 leit nyertek: 374675, 45400, 319998, 176937, 335970, 330632, 423607, 175995, 120180, 441121, 448003, 495491.

10.000 leiel a következő számokat húzták ki: 102486, 426216, 251721, 166742, 158531, 269657, 56682, 293342, 237605, 183597, 218399, 457677, 63152, 266022, 420917, 374134, 346158, 329982, 10456, 439257, 353372, 211898, 479180, 200044, 59794, 481000, 109862, 262023, 202719, 242947, 00049, 403193, 148625, 123080, 407800, 354847, 10346, 200350, 370840, 396938, 353532, 239383, 97418, 387481, 374502, 124698, 369770, 251464, 41776, 366465, 313591, 204695, 357565, 200396, 15271, 320202, 108884, 354663, 381434, 472583, 44734, 257149, 267464, 140209, 282897, 105374, 102823, 264251, 499570, 165506, 477077, 263749, 664743, 228764, 115583, 246224, 411730, 355973, 39216, 333283, 403774, 140635, 184083, 418914, 187872, 445126, 203108, 158829, 197485, 454203, 167538, 375630, 230335, 172286, 377902, 347738, 163282, 362187, 355054, 206607.

400 leit az alábbi végződésű sorsjegyek nyertek: 507, 362, 917, 389, 874, 052, 141, 965, 946, 954.

200 leit nyertek a következő végzések: 77, 81, 10 és 85.

= KÖZGAZDASÁG =

A nemzetgazdaság felügyeletéről és védelméről szóló rendeletörvény

A gazdasági szabotázs büntetése

A nemzeti gazdaság felügyeletéről és védelméről szóló rendeletörvényről már megemlékeztünk. Annak szövegrészét alább közöljük.

I. FEJEZET.

ALTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. szakasz. Bármely vállalat tevékenységének kiegészítése végett a nemzetgazdasági miniszter mindannyiszor, ahányszor jönnek látja akármelyik vállalatához indokolás nélkül különleges biztost nevezhet ki.

2. szakasz. A különleges kormánybiztos kinevezése és visszahívása miniszteri rendelettel történik. A miniszteri biztos járandóságát, vagy a kinevezés rendeletében, vagy későbbi rendeletben állapítják meg annak a vállalatnak a terhére, amely mellett működik.

3. szakasz. Csak román faji származású különleges biztosok nevezhetők ki, akik csódban nem voltak, sikkasztás, okirathamisítás, lopás, csalás, vagy az állambiztoság elleni büntetést, vagy vétség miatt elítélte nem voltak. A kinevezési rendeletben megállapítatnak a miniszteri biztosok feladatai és különleges hatásköre, ami a vállalat természete szerint változik. A miniszteri biztos értesíti a nemzetgazdasági minisztert és intézkedéseket hoz javaslatba.

4. szakasz. A miniszteri biztos a nemzetgazdasági miniszter rendelkezéseinek végrehajtása végett jogosult bármely hatóság, vagy állami intézmény segítségét és a végrehajtó szervek beavatkozását kérni.

5. szakasz. Két hónaptól két évig terjedő fogházzal, továbbá a kereskedelem fűzésének eltiltásával, bármely vállalat igazgatói állásától, vagy igazgatósági tagságától való eltiltásával büntetik az enyhítési körülmények figyelembevételével a vállalat vezetőit, aki visszautasítja a kormánybiztos elfogadását, vagy annak, vagy a nemzetgazdasági miniszternek rendeleteit nem fogadják meg, vagy azokat szabotálják.

6. szakasz. Ahogy a nemzetgazdasági miniszter a különleges biztosok jelentését veszi és megállapítja a bűnösség tényálladékát, a vállalatot miniszteri rendelettel kinevezett zárgondnok vezetésé alá helyezi. A zárgondnokká alál helyezett vállalat a zárgondnok jóváhagyása nélkül ügyvitelt nem folytathat és intézkedéseket nem tehet.

7. szakasz. Ezen fejezetben említett vétségek miatt bünvádi eljárás csak a nemzetgazdasági miniszter kérelmére indulhat meg, aki jogosult a vállalat ellen előbb figyelmeztetést kibocsájtani. Az eljárás ugyanaz, mint tettenérés esetében.

II. FEJEZET

A SZABOTÁZSRA VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK

8. szakasz. A gazdasági szabotázs vétségét követi el és 6 hónaptól két évig terjedő fogházzal, valamint 10.000 leitől egy millió lejig terjedő pénzbírsággal büntetik, aki:

a.) oly ténny követ el az ipari, vagy kereskedelmi vállalat igazgatóságában, amellyel rosszhiszemű módon a nemzetgazdaság, vagy a román közözség általános érdekeit,

b.) rosszhiszeműen oly természetű ténny követ el, amely a gazdasági életet megbontja,

c.) oly ténny követ el, amellyel a vállalat tevékenységét megszünteti, vagy csökkenti, a nyersanyaggal, félégyártmánnyal, vagy áruval való ellátást csökkenti, vagy megszünteti, a személyzetet elbocsátja, a fizetéseket beszünteti, vagy csökkenti, a jelen törvény előtti rendelkezéseket nem veszi át, nem fogad el rendelkezéseket, vagy az elfogadottakat nem teljesíti, a különböző raktárakban, mint a vámnál levő árukat nem veszi át, forgalomba nem hozza, azon célból, hogy a forgalom folytonosságát megakassza bármilyen árut, vagy terméket megszerez és felhalmoz, mindezeket világosan rosszhiszeműen és a nemzetgazdaságra és általános érdekekre káros következménnyel követi el.

d.) minden oly tett, vagy ténny, amelyet a román gazdasági élet sértésének szándékával követtek el.

9. szakasz. A kereskedelmi és ipari ügyletek számának az 1940 áprilisi évnegyved számával szembeni csökkentésével kapcsolatos tények, amennyiben nem rosszhiszeműen követték el, a gazdasági szabotázs vétségét nem képezik.

10. szakasz. Az I. Mihai büntetőtörvénykönyv és a jelen törvény feltételei mellett a gazdasági sza-

botázs vétségében felelősöknek számíttatnak az igazgatók, igazgatósági tagok, üzletvezetők, kereskedők és iparosok, akik jóhiszeműen határoztak a jelen fejezet által büntetett tetteket, vagy illyettek és ténny végrehajtását elrendelték, vagy azok végrehajtását meg nem akadályozták, holo annak megakadályozása hatalmukban állott.

11. szakasz. A jelen törvényben büntetett ténnyekre vonatkozó megállapítási jegyzőkönyveket rendőri büntetőosztály tisztjein kívül a nemzetgazdasági minisztérium felügyelői és ezen minisztérium delegált köztisztviselői vehetnek fel.

12. szakasz. Hivatali szolgálat megtagadását köpezi és az I. Mihai király büntetőtörvénykönyv szerint büntetik a közigazgatási tisztviselőket a rendőri büntetőosztály a tőlük kért nyomozás és megállapítás indokolatlan megtagadása.

13. szakasz. A jegyzőkönyvek felvételénél törvényes kellekeken kívül az 1940 áprilisi évnegyvedes ületkötésének terjedelme és a nyomozás idejében való különleges helyzet veendő figyelembe.

14. szakasz. A jegyzőkönyv három példányba veendő fel: egy példány a vállalatnál marad és eg alkalmazottnak kézbesítendő, amiről a jegyzőkönyvben említés tétetik, a másik két példányt a nemzetgazdasági miniszterhez terjesztik fel. A nemzetgazdasági miniszter, ha a jegyzőkönyvet jóváhagyja, azt a törvény alkalmazása végett az illetékes hatóságához teszi át. A nemzetgazdasági miniszter által jóváhagyott jegyzőkönyv teljes bizonyító erejű okirathamisítás bizonyításáig.

15. szakasz. Az ezen törvényben megállapított büntetett ténnyekben való itéltohozatalra a katonai bíróságok illetékesek, akik a katonai büntetőtörvénykönyv szerint ítélik meg. Ugyancsak ezen törvénykönyv szerint folytatják le a katonai bíróságok és a nyomozási és vizsgáló eljárást. A bíróság elé felkért a nemzetgazdasági minisztérium is megidéző.

16. szakasz. A gazdasági szabotázs büntetésének alkalmazásánál enyhítési körülmények nem vehető figyelembe, de a 8. szakaszban említett büntetéseket a bíróság három hónaptól két évig terjedő kényszerlakhelyet állapíthat meg a vállalatoknál a szabotázsban vétke vezetői, vagy ügyvivői ellen anélkül, hogy a három hónapos minimum leszállítható lenne.

17. szakasz. Az ezen törvényvel ellentétes törvények, rendeletek, különösen a petróleumkonnybiztoságról szóló törvény 8. fejezet 4. bekezdésében foglalt rendelkezések hatálytalanok.

Az üzletek ismét délután három órákor nyitnak

A munkaügyi felügyelőségtől nyert felvilágosítás alapján a Kereskedők Egyesülete közli, hogy szeptember 16-tól kezdve Temesvárot a téli zár órárend lép életbe, azaz az üzletek délutáni nyitási ideje 3 óra, a zárási idő pedig élelmiszerüzletekben 8 óra, a többi üzletben esti 7 óra, szombat és törvényes ünnepek előestéjén 8 óra. Fűszer-, gabonatorjas-, tej-, sajt-, borüzletek, mézszárszékek a zárási időn túl még egy félóraig tarthatnak nyitva, az üzletben maradt vevők kiszolgálására. A Kereskedők Egyesülete közli még, hogy a Hivatalos Lap szeptember 13. számában megjelent miniszteri rendelet értelmében a könyvkereskedők esti 8 óráig tarthatnak nyitva, ha az egy órai túlidőre járó megfelelő pótfizetést alkalmazottaiknak biztosítják.

== A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vétel, a második az eladás jelenti): 107 szászlel felárral: angol font 851.86—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 43.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78 francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül) cseh korona 4.63—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

(=) Importengedélyek iránti kérvények. A Kereskedők Egyesülete közli, hogy az importengedélyek iránti kérvények az egyesületben újra kaphatók.

(=) Országos vásár. Városunkban az őszi országos vásárt szeptember 26-án és szeptember 27-én tartják meg. Kírákodó vásár mindkét napon lesz, állatvásárra az első napon csak szarvasmarhát, szőrt, juhót és kecskét lehet felhajtani, lovat pedig csak a második napon.

= Nagymennyiségű pamutbehozatalra van kiírás. Bucurestiből jelentik: A szövethuzatok nemzeti intézete egy angol céggel tárgyalta nagymennyiségű paraszt pamut vétele tárgyában, amelyet a törzses cég Konstantinápolyig tartozik szállítani onnan hozzák tovább román hajókkal. (Rador)

= Román sóért cigarettapapírt szállít Jugoszlávia. Bucurestiből jelentik: A CAM felhatalmazást nyert, hogy 50 ezer tonna só szállítson a tárgul oncai sóbányákból Jugoszlávia és ezért cserébe a Shmit et Co. Meyunier susáki cég által gyártott cigarettapapírt hozzonak be. (Rador)

= Vasárbehozatal Németországból. Bucurestiből jelentik: A piacon levő vaskészletek emelkednek és a veslemez és nyersvas kivételével kellő készletek vannak. Megkezdődött Németországból a vasárú cikkek behozatala. (Rador)

Sport—Foto—Optic
A legolcsóbb sportcikkék és azok javítása
A. M. Mälley-nél
TIMISOARA
I, Str. Solderer 11.
Fiókület: IV. Bul. Berthelot 10.

azonban felülkerekedett a villamoscsapat és biztosan győzött. A gólokat Pantea (3), Gál és Biró szereztek, míg a CAMT részéről Possák volt eredményes.

Rapid FC—Gloria 7:1 (3:0)

Alig indult el a játék, a labda Bogdánhoz került, aki átverekedte magát a Gloria védelmen és védhetetlen gólt lőtt. Húsz pernyi játék után Sipoș szerzett újabb gólt, majd Auer állította le a féldő eredményét. Szünet után továbbra is a Rapid FC támad többet, mégis a Gloriának sikerült gólt elérnie Igna révén. A vasutascsapat döntő fölénybe került és Auer egymásután négy gólt helyezett el Gerold hálójában.

A győztes csapat minden egyes tagja kifogástalanul látta el feladatát, míg a veslemezénél Volentir, Batrin és Igna játszottak elfogadhatóan.

Venus—Gloria CFR 1:1 (1:0)

A Venus váratlanul kemény ellenfélre talált és mire összeszedte magát, a galati csapat egy pontot elvigen. Az első féldőben inkább a bajnokságot játszott fölényben, anélkül azonban, hogy ez a fölény állandósult volna. Humis góljára a második féldőben Cucula válaszul és így a galati csapatnak sikerült döntetlent kicsikarnia.

Mica—FC Braila 3:0 (2:0)

A brádi csapat a multheti győzelem után bizalommal nézett az újabb mérkőzés elé. Bizalma nem

SPORTSEMÉNYEK

A Ripensia került az éire a nemzeti bajnokságban

A Rapid és az Electrica sikeresen rajtoltak a B-liga bajnokságban

A nemzeti bajnokság második fordulójában kevény küzdelmek voltak és csupán a galati Gloria CFR okozott meglepetést, mivel egy pontot elcsípett a bajnok Venustól. A Ripensia simán nyerte az Unirea Tricolor elleni mérkőzést és ezzel a győzelemmel a bajnokság első helyére került. Az UDR floestiben játszott és ott vereséget szenvedett. A brádi Mica a második nemzeti bajnoki mérkőzést is megnyerte. A Gloria saját pályáján játsza súlyos vereséget szenvedett a kitűnően játszó Rapidtól. A Sportul Studentescue viszont az FC Craiova együttesét készítette megadásra.

A Ripensia galaci győzelme után a sportközönség érdeklődéssel várta az Unirea Tricolor elleni mérkőzést, amely a helybeli csapat újabb győzelmével végződött. Az Unirea Tricolor jól játszott, azonban a Ripensia védelmével nem tudott megbízhatóan. Az érdekes játék folyamán a Ripensia nagy lelkesedéssel küzdött és végig kezében tartotta az irányítást. Az első gólt már a hetedik percben Marksteiner rugta Bindea beadásából. Szünet után a 16-ik percben Bindea és 41-ik percben Marksteiner biztosították a győzelmet. Így azután a Ripensia 3:0 (1:0) arányban győzött és elfoglalta az első helyet a lista élén.

Rapid—Chinezul 3:1 (2:0)

Az újjászervezett német együttes lendületesebb és lelkesebb játékkal legyőzte a lila-kék együttest, amely több játékosának távozását még nem tudta kiheverni. A Rapid több csapatból összehozott

együttese máris egységesnek mutatkozott és előreláthatóan jelentős szerepet fog játszani a bajnokságban. A Chinezul védelme sokat dolgozott, de a fiatal játékosok nem bírták végig az iramot Ezenkívül a lila-kék csatársor is gyenge napot fogott ki és a szerencse sem pártolta. A gólokat a Rapid részéről Voltrauer, Hoffmann és Mihajlovics szereztek, míg a Chinezul gólját tizenegyesből Kovács rugta

Electrica—CAMT 5:2 (2:2)

A CAMT csapatán meglátszott a súlyos veresétség. A régi csapatból alig két-három játékos szerepelt és a fiatal új játékosok mellett még az öregeknek is játszaniok kellett. A CAMT, amíg birta erővel, jól játszott és az első féldőben egyenrangú ellenfele volt az Electrica csapatának. Szünet után

HOTEL SZABÓ BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

TRÓNUSDÖNTŐ BALETCIPŐ

A HIRLAP eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRIS

82

— Metzger — mesélte — már napok óta nem mutatkozott nálam, pedig vártam, hogy bemutassa új vadászastélyom terveit. Tegnap aztán magamhoz hívtam. Láttam az arca közepén a tekintélyes nagyságú uborkát, de nem szóltam. Figyelmelem megneveztem a tervet és azt nagyszerűnek találtam. Megdicsőrtém érte és egyszerre meglepetést színléve felkiáltottam, hogy mi történt az orrával? Sajnálatomnak adtam kifejezést, hogy ha majd most meglátják, amint kilép dolgozószobámból, azt fogják hinni, hogy elégedetlen voltam a munkájával és orrot kapott, pedig igazán nem szolgált rá.

Metzger elpirult és hebegett valamit, amit azonban a király nem értett. Aztán sietve ajánlotta magát és elment.

— A ródkivüli táncprodukcióért — mondta búcsúzásul a király — amelynek sajnálatomra nem lehettem a tanuja, külön felleptídiát kap a művésznő.

A felleptídiát — vasok köteg bankjegyet — még az est folyamán elhozta Berks pénzügyminiszter, aki több más előkelő személyiséggel vendégem volt.

Háromnegyed tizenkettőkor vendégem kíséretében elmentem a jezsuiták templomába, hogy résztvegyek az éjféli misén. Az oltártól jobboldalt állított trónszékeiken most is ott ültek Lajos király és Terézia királyné, akár csak a mult évben.

Mise után a csendes, havas téli éjszakában ismét gyalog tértem haza és vendégeim a kapuig kísérték.

89.

München, 1848 január 1.

Újév napja. Vajjon mit hoz 1848?

Európa tűznányó hegyhez hasonló, amelynek belsejében forr a kítőrni készülő láva. Mindenki azonban azzal igyekszik magát megnyugtanni, hogy a kítőrésre nem kerül sor. Mindenki retteg és egyúttal mégis mindenki bizik és abban reménykedik, hogy az ijedelme alaptalan lesz.

Az udvarnál újév napján nagy fogadás volt.

Nagy fogadás volt azonban nálam is és azok az arisztokraták, külföldi diplomaták, politikusok, művészek, iparbarók és pénzfejedelmek, akik a királyi palotában voltak, boldog újévet köszönteni, hozzám is eljöttek mind.

Amde annak ellenére, hogy kitűnő italokat szolgáltattam föl és lakájaim szorgalmasan töltögték a kiürült poharakat, a hangulat mégsem akart felmelegedni. Mindenki a bizonytalan jövőre gondolt és ez ködszerűen ülepedett a lelkére.

— Bátorság, uraim, csak bátorság, — biztattam vendégeimet — ha merészen szembenézünk a jövővel, akkor nincsen mit félni tőle.

Egyik német diplomata, aki Württemberg képviselőletében tartózkodik Münchenben, arról beszélt, hogy az európai országok legtöbbszörében a forradalom lehetőségétől rémülöznek és aztán büszkén hozzátette:

— Württembergben nem lesz forradalom.

— Mire építi ezt a meggyőződését? — kérdeztem.

— Gyermekienkre.

— Gyermekiek nem csinálnak forradalmakat, követ úr.

— De megakadályozhatják a felnőttek forradalmát. Nálunk biztosan megakadályozzák. A württembergi svábok mint jó családapák és nem kockáztatják az életüket a forradalomban, ahol könnyen ott hagyhatják a fogukat és aztán gyermekeik árva maradnak. Ime, nálunk a gyermekek ilyen közvetett módon akadályozzák meg a forradalom kitörését.

— Es önöknél, mylord, számítanak-e forradalomra? — kérdeztem az angol követet.

Magabizóan felelt:

— Angliában sohasem lesz forradalom.

— Es miért nem?

— Egyszerű oka van annak. Európa bankárja

Anglia. Ezt mindenki tudja. Nincsen európai állam, amely nem tartozna Angliának. Ha egyszer

ezek az adósok arra ébrednének, hogy Angliában forradalom van, akkor beszüntetnék tartozásaik fizetését és az angolok nem jutnának a pénzükhöz. Már pedig az angol inkább eltűr némi vélt, vagy akár igazi jogfosztást, ami miatt más nemzetek forradalmakat csinálnak, de nem engedi veszni a pénzt.

Az osztrák attasé, aki a beszélgetést figyelemmel hallgatta, megjegyezte:

— Ausztriában éppen az ellenkezője van. Nálunk nem a kihitelezett pénzüsszegek akadályozzák meg a forradalmat, hanem éppen ellenkezőleg, az adósságaink.

— Hogy-hogy az adósságok?

— A dolog egyszerű. Az osztrák polgár úgy gondolja, ha forradalomsdít játszik, akkor az alatt nem dolgozhatnak és ha nem dolgozik, nincsen keresete, ha pedig nincs keresete, akkor nem törlesztheti a tartozásait. Így hát az osztrák inkább dolgozik, de nem mulasztja el kötelezettségeinek törlesztését.

Az orosz követ, aki ezeket a szavakat közönyösen hallgatta, egykedvűen kijelentette:

— Mi nem a gyermekektől várjuk a forradalom megakadályozását, de kintlevőségeinktől sem és még kevésbé az adósságainktól.

— Hát mitől?

— A kancsuktól.

Es ezzel az övében lógó korbácsra mutatott. A szegény orosz muzsikok, akiknek az élet terheitől meggyönyedtt háta évszázadok óta fájdalmasan ismeri a kancsuka sajtó útéseit, sűrű keresztvetések között borzalmas dolgokat képesek mesélni erről a kormányzati eszközzől, amely a cári uralom egyik fontos kelléke.

Az orosz követ kijelentése után a beszélgetés néhány percre megszakadt, mert megérkezett Lajos király. Üdvözöltem és boldog újévet kívántam neki, amit szívóbb viszonzott. Azután megkérdezte, hogy miről beszélgettünk éppen, mert hogy érdekes lehetett a tárgy, azt az arcunk kifejezésén látja.

Elmondottuk neki az elhangzott véleményeket, hogy az egyes országokban mi akadályozza meg a forradalmak kitörését.

[[Folytatjuk]]

volt hiábavaló, mert ezúttal is biztosan nyerte a mérkőzést. A brailai csapat ezúttal is gyenge ellenfélnek bizonyult és így nem akadályozhatta meg a brádi csapat győzelmét. Körösladányi vezetőgólja után Lancu szerzett két gólt, amelyekkel bebiztosította a győzelmet.

Sportul Studentesc—Craiova FC 3:1 (1:1)

A diákcsoport kemény küzdelem után legyőzte a craiovai csapatot, amelyben több temesvári játékos is szerepelt. Ugy látszik még ez sem segít a craiovaiakon, mert immár a második vereséget szenvedik el. Az FC Craiova vezetőgóljára a diákcsoport három góllal válaszolt és így biztosan nyerte a mérkőzést.

FC Ploesti—UDR 3:1 (1:1)

A resicai együttes a multheti győzelem után Ploestiben vereséget szenvedett. A vendégcsapat végig jól játszott, csupán a csatárok voltak határozatlanok és ilyen módon nem bírtak válaszolni a ploestiek góljaira.

A nemzeti bajnokság állása:

Ripensia	2	2	—	7:1	4
Mica	2	2	—	7:1	4
Rapid FC	2	2	—	13:4	4
Venus	2	1	1	5:2	3
FC Ploesti	2	1	—	4:5	2
UDR	2	1	—	1:9	2
Sp. Studentesc	2	1	—	1:6	2
Unirea Tricolor	2	1	—	1:2	2
Gloria CFR	2	—	1	2:5	1
FC Craiova	2	—	2	3:7	0
Gloria	2	—	2	2:9	0
FC Braila	2	—	2	0:11	0

A jövő vasárnapi B osztályos mérkőzések játékvezetői

A jövő vasárnapi B-osztályos mérkőzések játékvezetői. A központi bíróbizottság kijelölte a jövő vasárnapi B-osztályos mérkőzések játékvezetőit. Rapid—TMAC, bíró Ciorogariu, Crisana CFR—Electrica, bíró Vancu, Vulturii Textila—CFR Turnu-Severin, bíró Curia.

A resicai munkáscsapat fölünyes győzelme

A resicai munkáscsapat a lugosi Vulturi ellen játszott B-liga mérkőzést és szép játékkal 6:2 (1:0) arányú fölünyes győzelmet aratott.

Hány csapat esett ki a nemzet bajnokság A osztályából

A szövetségi tanács legutóbbi ülésén az A-ligába jutás kérdésében hozott nagyfontosságú határozatot. A szövetségi tanács elhatározta, hogy ebben az évben a bajnokság utolsó három helyezettje kiesik az A-ligából. Ezeknek a csapatoknak a helyét a B-liga három alosztályának bajnokai foglalják el. A B. liga három bajnokcsapata közvetlenül, tehát minősítő mérkőzés nélkül jut az A-ligába. Hivatalos körök szerint a fenti határozat, amely csak az 1940—41-es bajnoki évre érvényes, átmeneti jellegű.

Egyéb B-osztályos mérkőzések: CFR Turnu-Severin—Crisana CFR 4:1, RMTE—Vulturii Textila 6:2.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLTATA

Kedden, szeptember 17-én a következő gyógy-szertárak tartanak éjszakai szolgálatot:
Belvárosban a Bratianu téren levő Götz gyógy-szertár.
Gyárvárosban a Maresal Joffre utcában levő Schul gyógy-szertár.
Erzsébetvárosban a Carol úton levő Kelle gyógy-szertár.
Józsefvárosban a Bratianu utcában levő Diana gyógy-szertár.
Mehalában a Corvin gyógy-szertár és Ujkirodán Panajoth Ernő gyógy-szertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Kedd, szeptember 17.

APOLLÓ: A szőkevény (angol film).
CAPITOL: A boldogság országa (francia film).
CORSO: A nagy játszma (angol film).
SCALA: Ferdinand, a bika (francia film).

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobanților 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik, Bulevardul Regie Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

OKTATÁS

Kereskedelmi szaktanfolyam nyílik szeptemberben miniszteri engedéllyel. Vezetője: Szentirmai Ivor állami kereskedelmi licencai ny. tanár. Tanfolyamok: Gép- és gyorsírás, könyvvitel, levelezés, nyelvek. Beiratkozás: Belváros, Bulevardul Duca 8. III. 2. 1494

Dialektfreien deutschen Sparchunterricht erteilt Kindern von 3—7 Jahr. Schülern, Erwachsenen, nach bewährter Methode, einzeln und in Gruppen. Wwe Frau dr. Géza Lichtscheindl, II., Str. Balas 34. 1631

Német és francia órákat adok Dokenál Rudolfné, Dadányi Margit III., Str. 1. Decembrie 4. 1664

ÁLLÁST KERES

Egyedülálló 54 éves úrinő háztartás minden munkáját végzi, komoly úriemberhez házvezetőnőnek menne. Cím a kiadóban. 1649

Kereskedelmi akadémiaát végzett, mérlegképes könyvelő állást keres, esetleg órákonnyelvést vállal. Érdeklődni telefon 39—70. 1658

ALKALMAZÁS

Vasöntő felvétetik azonnal, komersz és gépmunkában perfekt. Cím a kiadóban. 1659

Ünálló főző, mindenest bejárónő azonnal felvétetik. Dentist M. Götzl I., Str. Paris 2. 1638

Mindenest 2 személyhez azonnalra keresek. Csakis szorgalmas, megbízható jelentkezőket. Haví fizetés 1500 lei. IV., S. Bratianu 39. portánál. 1621

Jobb tisztá asszonyt bejárónőnek keresek. Cím Temesvár, IV., Bulev. Bert-helot 3. ajtó 6. 1635

I. a k a t o s z s z e r s z á m g é p y á r t á s h o z csakis preciz embert, praxissal felvevünk. Friedrich gépgyár. 1600

LAKÁS

Délfekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I., Bulevardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1185

Modern komplett 2 szobás és 1 szobás garzon szuterén lakás október elsejére kiadó. Parketta, esszlingeni redőny és cserépkályha. Popovici dr., Belváros, Str. Eugen Savoya 9. 1653

Keresek két egymásbanyiló bútorozott szobát, fürdőszoba használattal, azonnalra. Címeket „Jó fizető” jellegére a kiadóba kérem. 1662

ADÁSVÉTEL

Családi ház eladó az Erzsébetváros központjában, egy hold gyümölcsös-sel és három lakóval. III. Str. Lidia 88. 1573

Autó eladó, Benz-Mercedes, új gumik és hengerek, egyszerű állapotban 86 ezerért. Tárvalni 2—4-ig Popovici dr. I., Str. Cosbuc 1. ajtó 14. 1661

Ócskavasat veszünk, továbbá gépeket és szerszámokat veszünk és eladunk. Cooperativa „Dacia” Calea Bradului 4 szám. 1647

Kis bérház eladó IV. ker. több lakással, a ház egy része teljesen modern, új épület, különféle kényelemmel berendezve. A legmodernebb fürdővel, állandó melegvíz szolgáltatással. A nagy lakás azonnal beköltözhető állapotban van. Érdeklődni telefon 33—60. 1646

Jóforgalmú, üzemen lévő pékség házzal együtt eladó, vagy nagyváradi, esetleg nagyszalontai pékséggel elcserelem. Lippa 915.

Kisebb bérház 4 üzlettel 1.300.000 lei érték elcserelem kolozsvári, nagyváradi, vagy környékén levő hasonló értékű házzal. Petneházy II., Strada Torac 1. 1660

Eladó arany karcsat és gyűrű. Cím a kiadóban. 1665

Speciáltrafik Temesvárott, legforgalmasabb helyen, családi okok miatt eladó. Biztos úri megélhetés. Szükséges tőke circa 400.000 lei. Bővebbet nyújt Jäger dr. ügyvédi iroda IV., Bulev. Carol 9. 2550

Eladó Fratelián, a villamos végállomás közvetlen közelében, négyszobás, előszobás, fürdőszobás, vízvezeték, parkettás, modern, adómentes ház, 100 négyszögöl telekkel VIII. ucca 4/b. 1666

KÜLÖNFÉLE

Két iskolás fiút, 13—14 éveset, teljes ellátásra veszek. Minden iskolához közel. Khes I., Str. Braniste I. I. em. 1663

Elcserelem temesvári házzal szamosújvári egyemeletes abszolút modern házamat, fent 4 szoba, összkomfortos, csukott és nyitott terrasz, lent előszoba, hall, szalón, mellékhelyiségek, csukott terrasz. Orvosnak különösen alkalmas. Elcserelem félholdas kertemet is. Képviselem Láng Lehel dr., Temesvár Ucca ucca 2. 1652

Keresztény úriháza diákleányok teljes ellátásra felvétetnek. Józsefvárosi zárdához közel. Cím a kiadóban. 1651

Temesvártól tíz percre levő (Comuna I. G. Duca) 3 szobás és 2 konyhás házamat elcserelem 1 szoba-konyhás házzal Kolozsvár, Nagyvárad környékén, vagy más vasútállomás mellett, levő magyarországi községben. Cím: a kiadóhivatalban. 1601

Házikoszt finom, izletes tiszta ebédmenü, kenyérral együtt személyenként 40 lei. Hozon kívül is kapható. I., Str. Sft. Ion 7. földszint 10. (Irgalmasok mellett). 2551

Jó házi ebédkoszt privát házban, hölgy részére, Mária közelében kerestetik. Telefon: 37—70. 2344

Kolozsvárott Str. Goldis 54 szám alatti belsőség, 960 [ ]-öl gyümölcsös, egyszerű kiltással elcserelem megfelelő telekkel, vagy házzal Temesvárott, Szébenben, Brassóban, vagy Bucurestiben. Ispravnicu Virginia, Arad, Str. Hotoran 36. 1665

Elcserelem Tusnádfürdőn levő négy egyenként 400 négyszögöl nagyságú telkemet a régi úton, villanyvilágítás, két szoba, konyha, élelcamra, köépitésény, más hasonló üdülőtelepen fekvő telekkel. Ispravnicu Virginia, Arad, Str. Hotoran 36. 1666

Hentesüzlet-helyiség azonnal kiadó. II. Str. Daciilor 10. Dr. Kovács patikánál. Telefon 38—48. Nagy szállagvár. 1453

Autobusz járathoz társ kerestetik, vagy eladó, ugyanott egy 24 személyes karosszéria eladó. Címeket a kiadóba kérek. 1663

Bútorraktáramat csökkentem! Kész bútoraimat nagy árleszállítással árúsítom. Bútorvásárlás előtt okvetlen keresse fel vételkötelezettség nélkül üzletemet. UNGOR I., Strada Mercey 7. 1664

Tartós hullám a legújabb módszer szerint olajjal főzve

Waltrich fodrász II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok 1—2—3—6 villamos megállójánál.

Keresek szép üzlet-helyiséget azonnalra

a józsefvárosban a katolikus templomtól a Küttel-térg. Üzeneteket szíves-ségből átvész

Novák kalapüzlet Küttel-tér